

Torsdagen den 29 januari

Kl. 12.00–13.26
14.00–15.19

§ 1 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2025/26:3874, 3880, 3881, 3885 och 3890 till socialförsäkringsutskottet

§ 2 Svar på interpellation 2025/26:277 om idrottens tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Fru talman! Anna Wallentheim har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att fler barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning ska få likvärdig tillgång till idrott och rörelse i hela landet.

Regeringen anser att det är viktigt att idrottsrörelsen är inkluderande, tillgänglig och öppen för alla. Personer med funktionsnedsättning idrottar i mindre utsträckning än den övriga befolkningen. Det är viktigt att olika typer av funktionsnedsättning inte begränsar människors möjlighet eller vilja att idrotta.

Jag instämmer med Anna Wallentheim i att fler barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning ska kunna hitta sin väg in i rörelse och gemenskap. Regeringen välkomnar idrottsrörelsens arbete med att skapa en verksamhet som gör att fler personer med funktionsnedsättning deltar.

Regeringen har vidtagit flera åtgärder som bland annat syftar till att främja ett ökat deltagande i idrott för personer med funktionsnedsättning. Regeringen avsätter för 2026 drygt 2,1 miljarder kronor i stöd till idrotten. Medlen går bland annat till att utveckla intresse för idrott hos barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning och främja möjligheterna till allsidig träning efter vars och ens fysiska och psykiska förutsättningar.

Regeringen gav den 22 januari i år Gymnastik- och idrottshögskolan, Centrum för idrottsforskning, CIF, i uppdrag att under 2026 genomföra en fördjupad analys av förutsättningar för bredd- och elitidrottande för personer med funktionsnedsättningar. Uppdraget omfattar även en analys av hur likvärdiga förutsättningarna är i jämförelse med förutsättningarna för personer utan funktionsnedsättningar samt vilka skillnader som finns mellan olika idrotter och typer av funktionsnedsättningar. Regeringen har tidigare även gett CIF i uppdrag att följa upp funktionshinderspolitiken inom

idrottsområdet, som en del av strategin för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken.

Regeringen införde den 15 september 2025 fritidskortet för att främja barns och ungas aktiva deltagande i idrott, kultur, friluftsliv och föreningsliv i gemenskap med andra. Fritidskortet är ett stöd för ett barns kostnader för fritidsaktiviteter. I arbetet med införandet av fritidskortet har det funktionshinderspolitiska målet särskilt beaktats. Regeringen har till exempel beslutat att fritidskortet ska kunna användas för kostnader för utrustning eller hjälpmedel – både sådana utan koppling till funktionsnedsättningen och särskilt anpassade hjälpmedel.

Som en kompletterande insats inför införandet av fritidskortet avsatte regeringen under 2024 särskilda medel för att främja delaktighet i idrott för personer med funktionsnedsättning. Fritidsbanken, som finns i över 40 procent av landets kommuner, tilldelades 10 miljoner kronor under 2024 för att bland annat skapa ett brett och behovsanpassat utbud av fritidshjälpmedel och parasportutrustning.

Även Sveriges Riksidrottsförbund, RF, fick cirka 155 miljoner kronor under 2024 och 2025 för att bland annat genomföra insatser som bidrar till att öka möjligheterna för barn och unga med funktionsnedsättningar att hitta till och delta i föreningsidrotten. Av dessa medel har 20 miljoner kronor avsatts specifikt till bland annat investeringar i material och utrustning som krävs för verksamhet riktad till barn och unga med funktionsnedsättning.

Utöver detta avsatte regeringen 130 miljoner kronor under 2024 för att främja tillgång till fler anläggningar och ytor för idrott. Det är viktigt att platser där idrott utövas är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Regeringen satsar även en halv miljard kronor 2026 och 2027 för stärkt stöd till anläggningar och idrottsmiljöer.

Regeringen genomför även en särskild satsning för att främja delaktighet i idrott för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF. Regeringen har för 2025 och 2026 beviljat totalt 20 miljoner kronor till RF för arbete med ökad inkludering i idrotten av personer med NPF. Regeringen har för 2025 och 2026 även beviljat särskilda medel till Gymnastik- och idrottshögskolan, Centrum för idrottsforskning för att stärka forskningen om idrott för personer med NPF.

Anf. 2 ANNA WALLENTHEIM (S):

Fru talman! Om cirka en vecka kommer världens blickar att riktas mot Milano och Cortina. Jag tror inte att jag överdriver när jag säger att vinter-OS är en stor höjdpunkt för många svenskar, och i mars fortsätter njutningen i form av de paralympiska vinterspelen. Vinterspelen 2026 kommer att bli något alldeles särskilt, inte minst därför att de paralympiska vinterspelen då firar 50 år. Det är fem decennier av kamp för synlighet, delaktighet och lika villkor.

Mellan den 6 och den 15 mars kommer cirka 600 paralympier inom sex idrotter att samlas på fem arenor under elva tävlingsdagar för att göra upp i 79 medaljtävlingar. Det är elitidrott i världsklass. Det är också ett tydligt bevis på vad människor kan åstadkomma när förutsättningarna faktiskt finns. Vi vet att de svenskar som ska åka ned och slåss för svenska

medaljer är viktiga förebilder som kan få fler barn och unga att söka sig till idrott.

Men, fru talman, för våra svenska medaljhopp börjar dessa spel inte på en alp i Italien. De börjar i Sverige – i lokala föreningar och parasportgrupper som kämpar för att få ihop tillräckligt många ledare och i familjer som kämpar för att få ihop vardagen. Det är där det blir ett glapp.

I Sverige lever över 1,5 miljoner människor med någon form av funktionsnedsättning. Det motsvarar nästan 15 procent av vår befolkning. Samtidigt visar Parasport Sveriges analyser att endast 2,5 procent av statens idrottsanslag går till personer med funktionsnedsättning.

Jag håller med om ministerns ord om att idrotten ska vara inkluderande. Men, fru talman, inkludering kräver mer än goda intentioner. Det kräver resurser som speglar verkligheten. Vi vet ju att parasport kostar mer då det kräver utrustning, transporter, anpassade lokaler och högre ledartäthet. Det är inte ett val utan ett måste för att dessa personer ska kunna utöva idrott. Ändå lämnas föreningar och utövare många gånger ensamma att bära detta ansvar och också kostnaden.

Om vi menar allvar med att idrotten ska vara för alla måste vi våga säga som det är: Förutsättningarna i dag är inte jämlika. För varje krona som satsas på idrott för människor utan funktionsnedsättning går 14 öre till personer med funktionsnedsättning. Det är inte bara abstrakta siffror. Det är barn som aldrig får börja med idrott. Det är unga som slutar med idrott alldeles för tidigt. Det är vuxna som efter en olycka kanske aldrig hittar tillbaka till ett liv i rörelse.

Regeringen känner till denna snedfördelning; jag vet att ministern, precis som jag, har fått ta del av parasportens rapport. Därför vill jag fråga ministern: Hur ser ministern på fördelningen, och hur kan vi öka jämlikheten?

Anf. 3 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Fru talman! Även jag ser fram mot både de olympiska och de paralympiska spelen. Jag tycker att vi har fantastiska svenska idrottare, både i OS och i Paralympics, till exempel Ebba Årsjö, som på ett fantastiskt sätt har beskrivit hur hon hittade hem i parasporten, fick ett självförtroende och verkligen kom till sin rätt i det sammanhanget och hur detta har påverkat henne som människa. Hon är en av alla fina förebilder som finns bland de olika idrottarna och inom de olika idrotterna.

Det är otroligt angeläget att fler personer med funktionsnedsättning hittar till idrotten. Vi har sett att det efter pandemin har återhämtat sig rätt mycket, men för personer med funktionsnedsättning finns det fortfarande stora utmaningar i möjligheterna. Där handlar det om resurser men också om ett förhållningssätt till de här frågorna – att alla ska ha möjligheten att vara med.

Jag redogjorde i mitt rätt långa svar för de olika initiativ som regeringen tar på det här området, inte minst för att försöka få fram fungerande hjälpmedel. Det ska finnas möjlighet att låna och testa och att få hjälp med kostnaderna för detta på olika sätt.

Det andra, och det är jag särskilt stolt över, handlar om de satsningar som vi nu gör och som inte har funnits tidigare för unga personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som kommer till idrotten och ibland inte riktigt hittar sin plats därför att det inte riktigt finns kunskap eller kapacitet att ta emot dem på ett bra sätt. Det kanske är några av dem som har allra mest nytta av att finnas i idrottens gemenskaper och få röra på sig på sina villkor i ett gott sammanhang där man blir välkomnad och inkluderad för den man är, inte för de förmågor man inte har.

Det känns väldigt bra att vi nu ökar stödet till ledarutbildning, att vi ser till att man får möjlighet att utbilda och ta fram material om detta och att vi forskar på hur vi kan bli ännu bättre på att bemöta personer med NPF så att också de hittar sin plats i idrotten. De utgör ju faktiskt en väldigt stor del av de 1,5 miljoner människor som Anna Wallentheim beskrev. Där tycker jag inte att vi har gjort tillräckligt mycket tidigare, och jag är väldigt glad för de satsningar som vi nu gör.

Det går att göra mer, och det behöver ske ytterligare saker. Det är därför som vi bland annat har gett uppdraget till CIF att på djupet analysera vad vi skulle kunna göra ytterligare. Finns det idrotter där det krävs särskilda insatser? Det är bra också för idrotten själv att få ett underlag för hur man kan arbeta med de här frågorna på ett ännu bättre och mer strukturerat sätt än man gör.

Det är inget tvivel om att det behövs fler initiativ på olika sätt när det gäller de här frågorna. Anna Wallentheim beskriver Parasport Sveriges rapport. Jag delar uppfattningen att mer kan göras för den här gruppen, för de har inte samma möjligheter som andra.

Sedan kan man diskutera de exakta siffrorna, för de fångar inte riktigt allt som görs inom idrotten för personer med funktionsnedsättning. Det tycker jag också ska vara sagt. Rapporten skickar en tydlig signal, men den ger inte hela bilden av alla initiativ som föreningar, Riksidrottsförbundet och idrotten tar för personer med funktionsnedsättning.

Anf. 4 ANNA WALLENTHEIM (S):

Fru talman! Ibland tycker jag att det är extra intressant att stå här i en interpellationsdebatt. Jag tycker också att det är viktigt för dem som lyssnar på läktaren och där hemma. Det är nämligen inte alltid man som oppositionsriksdagsledamot är här för att ha en större konflikt, utan ibland handlar det faktiskt om att lyfta fram frågor som jag vet att vi båda brinner för. Det är inte heller första gången jag och ministern står här för att prata just om parasportens förutsättningar.

Jag vill såklart tacka ministern för de svar som jag hittills har fått och för genomgången av de olika satsningar som görs. Jag hoppas att ministern vet att jag både delar och ser det engagemang som ministern har för frågorna. Men något som också är viktigt att lyfta fram, trots satsningar och åtgärder, är att vi måste ha en ambition att förändra de strukturer som är de stora hindren.

Parasport Sveriges rapport *Parasport förändrar liv* visar med stor tydlighet att personer med funktionsnedsättning idrottar i lägre utsträckning, oftare lämnar idrotten i unga år och möter hinder som faktiskt inte handlar om motivation. Det handlar om till exempel tillgänglighet, ekonomi och organisation. Rapporten pekar på att parasporten i praktiken förväntas bära

betydligt högre kostnader per aktiv samtidigt som resurserna är mindre. Specialanpassad utrustning och transport, mindre grupper och högre ledartäthet kostar. Det vet både föreningarna och föräldrarna. Mot den bakgrunden räcker det inte att bara analysera frågan vidare. Vi vet att människor lever sina liv nu. Barn växer upp nu. Föreningar kämpar nu.

Fru talman! Jag vet att ministern och regeringen vurmar för fritidskortet, som vi fick höra om i det första svaret. Jag kan förstå att det i någon mån kan vara ett stöd, även om jag själv har varit kritisk mot kortet och ser att man skulle kunna använda pengarna bättre. Men man ska vara medveten om att det inte ersätter bristen på tränare, lokaler och långsiktig finansiering. Ett kort hjälper inte om det till exempel saknas verksamhet att delta i. Nu gav ministern svar på hur man skulle kunna utöka verksamheter, anpassa lokaler och så vidare. Det blir såklart jätteviktigt. Jämlikhet uppstår inte av sig själv. Det kräver politiska prioriteringar.

Fru talman! I samtal med Parasport Sverige får jag tyvärr rapporter om tuffa ekonomiska förutsättningar som slår hårt mot förbundet. Även om vi såklart vet att hela Idrottssverige ska ta ansvar för paraidrotten hoppas och tror jag att jag och ministern är överens om hur viktigt parasportförbundet är för att lyfta fram dessa viktiga frågor och för att möta aktiva, ledare och föreningar och ge stötning i viktiga frågor som rör paraidrotten.

Därför skulle jag vilja fråga ministern: Hur går samtalen mellan ministern och Parasport Sverige om deras förutsättningar som förbund? Och om de rapporter och analyser som ska genomföras under 2026 visar att det krävs en annan fördelning, hur ser då regeringen på det?

Anf. 5 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Fru talman! Mina samtal med Parasport Sverige går alldeles utmärkt. Det är en jättebra samtalspartner. Vi har en väldigt god dialog om villkoren för deras medlemmar och så vidare, och den kommer att fortsätta. Det är otroligt angeläget att vi ser vad vi kan göra utifrån våra respektive roller för att fler personer ska få chansen att bli elitaktiva men också för att fler ska komma in i de här verksamheterna. Det är oerhört angeläget.

När man diskuterar det här ska man inte heller glömma att alla inte vill tävla. Därför är jag extra glad för att vi nu också ger ett bidrag till rörelsefrämjande organisationer som inte sysslar med tävlingsidrott, där människor får vara med och röra på sig tillsammans med andra. Det rör till exempel personer med funktionsnedsättningar och ger dem tillfälle att en gång i veckan, en gång varannan vecka eller en gång i månaden träffa andra och röra sig på ett sätt som passar för dem. Det känns också väldigt angeläget, för de har inte haft något stöd tidigare.

Vi gör nu också, precis som nämndes här, en stor satsning under två år på idrottsanläggningar och idrottsytor för att rusta upp, bygga om och bygga nytt. Där har kommunerna det största ansvaret. Jag hoppas att de statliga medlen ska kunna bli lite katalytiska, också för att tillgänglighetsanpassa till exempel anläggningar. Det är en sådan sak som spelar en väldigt stor roll för om människor kan vara med på en idrottsanläggning eller inte.

Det handlar också om att kommuner och regioner väger in de här sakerna när man fattar beslut om färdtjänst, ledsagning eller vad det nu kan vara. Det här är inte bara en fritidsaktivitet vilken som helst. Det här är

väldigt viktiga delar av människors liv. Där finns det också saker att väga in, tycker jag, när man ser hur personer ska kunna ta sig dit och därifrån.

En annan sak handlar om rörelse över huvud taget. Det är väldigt viktigt att personer med funktionsnedsättning har samma möjligheter. Det uppmärksammar vi särskilt i rörelsesatsningen i skolan. Vi har gett ett särskilt regeringsuppdrag som gäller personer som har stöd via LSS för att de ska ges möjlighet till daglig rörelse eftersom vi ser att det är viktigt i det långsiktiga hälsofrämjande arbetet. Att få göra detta är också något som – oftast, i alla fall – skänker människor rätt stor glädje. Vi talar om rörelseglädje, och den ska komma väldigt många till del.

Jag vill passa på att tacka Anna Wallentheim för engagemanget i de här frågorna. Det är väldigt angeläget att fler människor får chansen att idrotta i gemenskap med andra och hitta tillhörighet och en plats där man får växa, blomma ut och komma till sin rätt oavsett hur man råkar vara när det gäller olika funktioner. Då får vi ett bättre samhälle.

Anf. 6 ANNA WALLENTHEIM (S):

Fru talman! Ja, en av de vanligaste förutfattade meningar jag möter när jag pratar med människor om livskvalitet för människor med funktionsnedsättning är att man tror att deras hälsa och deras förkortade livslängd är kopplad till deras funktionsnedsättning, när det snarare handlar om människor som lider brist på rörelse.

Precis som ministern nämner är det viktigt att vi får människor i rörelse. Det är viktigare än elitsatsningen i sig – där delar jag helt ministerns åsikt.

Kommunernas viktiga arbete ska också lyftas upp. Jag har haft samtal med många kommuner om förutsättningarna för människor med funktionsnedsättning. Här finns det brister som man verkligen behöver komma åt.

Fru talman! Idrott är ingen lyx. För många barn och unga är det en livlina och en väg till gemenskap, hälsa och självkänsla. När personer med funktionsnedsättning systematiskt får sämre tillgång till idrott handlar det inte om individens val utan om ett politiskt ansvar.

Socialdemokratin tror på ett samhälle där delaktighet inte är något man förtjänar utan något man har rätt till och där barns möjligheter inte avgörs av funktionsförmåga eller föräldrarnas plånbok. Om staten menar allvar med att idrotten ska vara till för alla måste detta också synas i politiska beslut.

När paralympierna kliver in på OS-arenorna i Milano och Cortina hoppas jag att vi ska kunna vara stolta – inte bara över prestationerna eller möjligheten till eventuella medaljer utan också över att Sverige har gjort sin del av jobbet. Det är denna jämlikhet jag efterfrågar, och det är den politiken Sverige behöver.

Anf. 7 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Fru talman! Det är en förmån att få vara med och arbeta med de här frågorna. Det tror jag att både jag och Anna Wallentheim känner.

Det handlar om att få se människor komma till sin rätt och få chans till någonting som de inte hade förra veckan men som de har nu och där de får utvecklas och röra sig och hitta en gemenskap med andra. Det är fantastiskt

när det händer. Där ska vi försöka vara med och underlätta på olika sätt, och vi ska göra detta ännu aktivare än vad vi hittills har gjort.

Det är få möten som har berört mig så mycket under de här åren som när jag har träffat personer – inte sällan med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar – som det inte har funkat för vare sig i skolan eller i föreningslivet. Men när man hittat en idrott och en förening som förstår vem man är och vad man behöver har man gått från att vara tyst och inte riktigt veta om man vågar eller inte till att vara ledare i föreningen och hjälpa andra in i verksamheten.

Jag ser en del förbund som jobbar på ett fantastiskt sätt med detta och med personer med funktionsnedsättningar. Detta skänker någonting till dessa föreningar som de inte riktigt hade innan. Jag tänker att många skulle kunna ta sig an uppgiften att alltid fundera på: Vilka har vi inte med i vår förening, och varför är de inte här? Det skulle vara bra att ägna lite tid åt detta också. Jag vet att det är mycket som pockar på föreningarnas uppmärksamhet, men det skulle vara bra att fundera lite på det.

Nu finns det också goda resurser att ta del av från Riksidrottsförbundet och andra. Man kan få gott om stöd för att utveckla sin verksamhet så att fler barn – och fler vuxna – kan få chans till ett liv i rörelse och gemenskap.

Vi behöver göra mer. Jag lovar att göra mer från min horisont, och jag hoppas att många vill vara med i det arbetet.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 3 Svar på interpellation 2025/26:280 om förändringar av det statliga bolaget Samhall

Anf. 8 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L):

Fru talman! Jonathan Svensson har frågat mig om det är nära förestående att jag och regeringen kommer att gå fram med förändringar av Samhall utifrån den utredning som nyligen presenterats. Han har vidare frågat vad jag anser om de åtgärder som presenteras av utredningen. Slutligen har han frågat vilka åtgärder som kommer att vidtas för att fler människor med funktionsnedsättning ska få ett arbete.

Jag vill börja med att tacka ledamoten för interpellationen och för dessa viktiga frågor. Regeringen anser att effektiva och individanpassade stöd är avgörande för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Utredningsbetänkandet *Ökad kvalitet hos Samhall och fler vägar till skyddat arbete* (SOU 2025:29) bereds fortfarande. Jag har därför inte möjlighet att uttala mig generellt om vad jag anser om utredningens förslag. Jag vill däremot nämna att regeringen redan har vidtagit åtgärder utifrån förslag som har lämnats av utredningen.

Just nu pågår en genomgripande översyn av målen för Samhalls verksamhet. Vidare har regeringen gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att följa upp att de utvecklingsåtgärder som myndigheten har vidtagit i fråga om anvisningar till skyddat arbete hos Samhall har omhändertagit tidigare identifierade brister. Arbetsförmedlingen har också fått i uppdrag att ut-

veckla enhetliga arbetssätt för prioritering och urval, när det finns flera kandidater till en ledig plats hos Samhall.

Anf. 9 JONATHAN SVENSSON (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för det svar han precis gav här i kammaren.

Bakgrunden till att jag skickade in denna interpellation är att jag tycker att det är väldigt angeläget att människor med funktionsnedsättning har en dräglig sysselsättning och ett vettigt arbete att gå till. Samhall är ett statligt bolag som har extra ansvar för just den grupp som nämns i interpellationen. Det är därför jag tycker att det är så viktigt att detta statliga bolag fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det är viktigt för den enskilde individen, och det är också rationellt rent samhällsekonomiskt.

Jag ställde därför den konkreta frågan till regeringen och statsrådet om huruvida man snart kommer att genomföra några förändringar inom bolaget för att stärka möjligheterna för den aktuella gruppen att få meningsfulla och utvecklande arbeten. Det är i min mening en ganska simpel och öppen fråga. Jag tycker därför att det är tråkigt att statsrådet inte kan kommentera om det är förändringar på gång inom bolaget. Han kan bara konstatera att frågan är under beredning på Regeringskansliet.

Regeringen har faktiskt haft rätt lång tid på sig att fundera på om man ens tänker vidta några åtgärder och om man har för avsikt att gå vidare med några förslag. Jag tycker att det vore på sin plats att i alla fall kunna säga om någonting är på gång och inte bara att detta bereds.

Den utredning som jag nämner i min inskickade interpellation och som statsrådet nämner i sitt svar är resultatet av en riksrevisionsgranskning som genomfördes och blev färdig så tidigt som våren 2023. Efter granskningen hos Riksrevisionen tog det sju åtta månader innan statsrådets företrädare skrev ett utredningsdirektiv och tillsatte en utredning.

Utredaren fick mer än ett år på sig att titta på bolaget, och för lite drygt ett år sedan kom utredaren tillbaka till statsrådets företrädare med en färdig utredning som innehöll olika förslag för att förändra bolaget.

När dåvarande arbetsmarknadsminister Mats Persson tog emot utredningen uttryckte han sig bland annat på följande vis: Samhall spelar en viktig roll vad gäller att tillvarata potentialen hos personer med funktionsnedsättning. Det är därför avgörande att deras verksamhet fungerar på ett bra sätt. Jag ser fram emot att sätta mig in i utredningens förslag.

Fru talman! Jag håller faktiskt med arbetsmarknadsministerns företrädare Mats Persson. Det här är helt avgörande för att kunna ta vara på potentialen hos de människor som arbetar på Samhall eller kan tänkas arbeta på bolaget. Jag undrar därför varför det tar sådan tid att bereda de här frågorna. Det har gått nästan ett år sedan arbetsmarknadsministerns företrädare sa att han skulle sätta sig in i frågorna.

Det har gått tre år sedan Riksrevisionen riktade skarp kritik mot både regeringen och det statliga bolaget. Man menade att regeringen inte hade styrt bolaget i tillräcklig mening mot det tilltänkta samhällsuppdraget. Man kritiserade också bolagets sätt att organisera sitt arbete. Bland annat var personalgrupperna för stora och innehöll så många som 30 medarbetare per chef. Man erbjöd inte tillräckligt varierande arbetsuppgifter, och

man följde inte heller sina medarbetares karriärutveckling på ett tillfredsställande sätt.

Jag tycker verkligen att Riksrevisionens iakttagelser och observationer pekar på problemen i bolaget, men de pekar också på den stora potential som finns om Samhall får rätt förutsättningar.

Jag ställer mig därför återigen frågan varför det tar sådan tid att komma till skott och prestera de nödvändiga förändringar som kan behövas inom bolaget. Jag undrar också hur det kan komma sig att statsrådet inte ens kan kommentera om det är förändringar på gång. Detta vill jag ha svar på av statsrådet.

Anf. 10 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L):

Fru talman! Samhallutredningen överlämnade betänkandet *Ökad kvalitet hos Samhall och fler vägar till skyddat arbete* den 26 mars 2025. Utredningen visade bland annat att målgruppen för skyddat arbete hos Samhall blir allt större och att stödbehovet hos målgruppen har ökat de senaste åren. Sammansättningen av de individer som har anvisats till skyddat arbete är enligt utredningen i huvudsak oförändrat jämfört med för tio år sedan, men de som anvisas i dag har bland annat längre tid i arbetslöshet. En större andel är också utomeuropeiskt födda.

Utredningen bedömer att behovet av skyddat arbete är stort och sannolikt kommer att växa framöver men att statens styrning av bolaget har haft en för svag tyngdpunkt på kvalitet. Det är enligt utredningen ett problem både för de individer som anvisats till en anställning hos Samhall och för att det begränsar vilka individer som kan anvisas.

Utredningen bedömer att kvaliteten i Samhalls verksamhet behöver öka och bestå över tid. Enligt utredningen behöver Samhall ges varaktiga möjligheter att anställa fler chefer, utveckla utbudet av arbetsuppgifter lokalt och erbjuda en introduktion i arbetet, med lägre förväntan på produktivitet, större utrymme för utvecklingsinsatser och bättre möjligheter att prova och tillgodogöra sig olika typer av arbetsuppgifter.

Därutöver föreslår utredningen bland annat att regeringen ska ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att följa upp handlägningsprocessen och arbetet med arbetsplatsförlagda insatser för arbetssökande med funktionsnedsättning samt att tillgången till andra former av skyddat arbete ska utökas.

Betänkandet har remissbehandlats.

Regeringen stärker styrningen av och kvaliteten i Samhall. Som jag nämnde pågår en genomgripande översyn av Samhalls mål, och som jag nämnde i det tidigare svaret har flera åtgärder redan vidtagits som ligger i linje med Samhallutredningens förslag.

Anf. 11 JONATHAN SVENSSON (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret.

Statsrådets anförande var till stor del en redogörelse för utredningens slutsatser och rekommendationer, även om han mot slutet kom tillbaka lite till vad regeringen tycker. Jag ställer mig därför fortfarande frågande till hur det kan ta så lång tid att bereda de här frågorna.

Prot. 2025/26:66
29 januari

Svar på
interpellationer

Om man tittar på de resurser som har tillförts Regeringskansliet de senaste åren ser man att det är rätt stora budgettillskott som har gjorts, och från andra departement levereras det förhållandevis många propositioner till riksdagens bord. Jag vågar inte svära på att Arbetsmarknadsdepartementet levererar minst av alla, men man ligger i det absoluta bottenskiktet när det gäller lämnade förslag till riksdagen och påbörjade initiativ på det egna politikområdet. Det tycker jag ändå är viktigt att få fört till protokollet.

Om statsrådet inte vill kommentera de förslag som finns i utredningen utan i stället fortsatt hänvisar till att de är under beredning kan jag dock gå vidare till en annan del av min interpellation som jag inte upplever att jag fullt ut fick svar på i statsrådets inledande inlägg.

Jag frågade vilka åtgärder som kommer att vidtas så att fler människor med funktionsnedsättning ska få ett arbete att gå till. I det svar som statsrådet hade förberett och sedan gav här i kammaren redogjorde han för initiativ som redan har genomförts eller redan är initierade. Det är säkert vällovliga initiativ som kan förbättra situationen för många människor i den grupp som vi diskuterar här i dag, men det är, återigen, initiativ som redan har påbörjats. Det är dessutom initiativ av förhållandevis liten omfattning om man ser till den problematik som finns på arbetsmarknaden för den här gruppen.

Jag har debatterat denna fråga med tidigare liberala arbetsmarknadsministrar flera gånger under mandatperioden, och det här är första gången jag har fått så pass lite svar i det inledande inlägget. Det tycker jag är tråkigt, för det här är en viktig fråga för väldigt många människor i det här landet och för den stora grupp som faktiskt är i behov av samhällets stöd på den här punkten.

Fru talman! Människor med funktionsnedsättning har särskilda utmaningar på arbetsmarknaden jämfört med övriga befolkningen. Enligt Statistiska centralbyrån har den här gruppen sysselsättning i betydligt mindre utsträckning än befolkningen i övrigt. Arbetslösheten är betydligt högre än i befolkningen i övrigt, och de som faktiskt arbetar gör det i betydligt större utsträckning på deltid än bland befolkningen i övrigt.

Här borde det ringa varningsklockor, och man borde komma med konkreta åtgärder för att lösa problematiken. Man gör dock för lite. Med en socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik, fru talman, hade det funnits en reformagenda på det här området som faktiskt tog itu med den problematik som många människor med funktionsnedsättningar möter i arbetslivet och på arbetsmarknaden.

Vi hade exempelvis kunnat se till att Arbetsförmedlingen och andra relevanta aktörer hade en tillfredsställande resurssättning för att kunna arbeta med den här gruppen. Vi hade försökt städa upp i träsket kring exempelvis arbetshjälpmedel, där olika offentliga aktörer gör olika bedömningar gällande rätten till arbetshjälpmedel. Vi hade också sett till att de på tok för långa handläggningstiderna för exempelvis lönebidrag, liksom tiden det tar att få en funktionshinderkod hos Arbetsförmedlingen, hade kortats avsevärt.

Det här är åtgärder som jag tyvärr inte upplever att regeringen klarar av att leverera vare sig i budgetpropositioner, i propositionslistor över propositioner till riksdagen eller i styrningen av de statliga myndigheterna.

Därför vill jag återigen fråga statsrådet, precis som jag gjorde i min interpellation, vad regeringen tänker göra åt det här problemet.

Prot. 2025/26:66
29 januari

Anf. 12 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L):

Fru talman! Jag vill återigen tacka interpellanten för det engagemang i de här frågorna som jag upplever att vi helt och hållet delar.

Regeringen prioriterar individanpassat stöd för personer med funktionsnedsättning, och ett effektivt och behovsanpassat stöd ses som en avgörande del för att fler ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Det är ingången till den reformagenda, om man vill kalla det så, som regeringen har på detta område.

Som interpellanten är inne på handlar inte allt om Samhall. Jag repeterar det igen: Vi har fått utredningen, och en del har vi påbörjat arbetet med. Övriga delar är under beredning, och dem får vi återkomma om.

En annan del i detta är dock Arbetsförmedlingen. Regeringen anser att ett effektivt och individanpassat stöd från Arbetsförmedlingen är avgörande för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Låt mig där nämna exempelvis att flera insatser för att stärka stödet till den här målgruppen har genomförts under mandatperioden.

Arbetsförmedlingen har sedan 2024 i uppdrag att med egen personal ge förstärkt stöd till långtidsarbetslösa, däribland personer med funktionsnedsättning. Vidare fick myndigheten 2025 i uppdrag att genomföra informationsinsatser för att öka arbetsgivares kunskap om tillgängliga stöd för den här målgruppen.

Under 2025 har regeringen också infört ett nytt bidrag för vuxna med funktionsnedsättning som studerar inom regionalt yrkesvux. Bidraget ges till den kommun eller region som ansvarar för utbildningen och ska användas till personal som ger elever med funktionsnedsättning bättre stöd, antingen individuellt eller i grupp.

I budgetpropositionen för 2026, som riksdagen ganska nyligen fattade beslut om, har regeringen även föreslagit en förstärkning av det särskilda utbildningsstödet till folkhögskolor för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att studera. Därutöver föreslås ett nytt riktat bidrag till folkhögskoleutbildningar för denna målgrupp. Syftet är att stärka folkhögskolornas förmåga att möta behoven hos deltagare med varierande stödbehov och att motverka att utbildningar läggs ned.

Regeringen följer förstås fortsatt Arbetsförmedlingens och Samhalls arbete med att ge ändamålsenligt stöd till personer med funktionsnedsättning, men jag kan gärna påpeka igen att regeringen prioriterar ett individanpassat stöd för personer med funktionsnedsättning.

Anf. 13 JONATHAN SVENSSON (S):

Fru talman! Statsrådet säger att regeringen prioriterar individanpassat stöd. Det är givetvis väldigt välkommet, men jag upplever ändå att det är tydligt att det så kallade individanpassade stödet inte räcker till. Vi ser nämligen gång på gång hur långtidsarbetslösheten i den grupp vi diskuterar här i dag fortsätter att öka.

Svar på
interpellationer

Jag tycker alltså att det är uppenbart att åtgärderna inte är tillräckliga, och det är därför jag har den här interpellationsdebatten med arbetsmarknadsministern just i dag. Det är för att få till fler åtgärder, för det här räcker uppenbarligen inte.

Jag tycker att detta är ett klart underkänt betyg för regeringen. I en situation med rekordhög arbetslöshet, stora kompetensbehov inom både offentlig och privat sektor och en ständigt stigande långtidsarbetslöshet bland människor med funktionsnedsättningar görs väldigt lite från regeringens sida för att lösa krisen.

Man klarar inte av att se till att den aktiva arbetsmarknadspolitiken resurssätts på ett tillfredsställande sätt. Man har inte klarat av att prestera någon nämnvärd mängd politiska förslag eller propositioner från Arbetsmarknadsdepartementet under mandatperioden för att lösa den här krisen – det har ekat väldigt tomt på propositionslistan från statsrådets departement. Man kan heller inte, tre år efter att Riksrevisionen granskat ett statligt bolag, uttala sig om några av de åtgärdsförslag som nu bereds.

Fru talman! Regeringen lämnar walkover på arbetsmarknadspolitikens område gentemot alla de människor som står och väntar på att få ta ett jobb, göra rätt för sig och bidra till samhället genom att arbeta. Det tycker jag är ganska dåligt.

Jag vill därför fråga statsrådet om han verkligen inte kan kommentera ifall det är några förändringar på gång inom det statliga bolaget Samhall och vad man tänker göra för att förbättra situationen för människor med funktionsnedsättningar på arbetsmarknaden.

Anf. 14 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L):

Fru talman! Låt mig vara lite mer konkret, om jag nu inte lyckades med det tidigare.

Det pågår en process för att hantera den utredning som har inkommit och remitterats. Där gör vi redan i dag några olika saker. Andra saker bereds fortsatt i Regeringskansliet. Jag tror att det är bra att man behandlar den här typen av frågor med viss eftertänksamhet.

Låt mig nämna två saker som hänger ihop med det som Samhallutredningen har föreslagit.

Jag nämnde att vi ser över målen för Samhalls verksamhet. Samhallutredningen ansåg att flera olika mål för verksamheten bör förändras, däribland målet för övergångar till den reguljära arbetsmarknaden, för att sätta tydligare fokus på kvaliteten i verksamheten och i övergångsarbetet. Finansdepartementet har, tillsammans med Arbetsmarknadsdepartementet och i dialog med Samhall, påbörjat en översyn av Samhalls mål. I den översynen beaktas förstas Samhallutredningens förslag. Detta är ett exempel på en sak som vi arbetar med.

Utredningen föreslog också att se över processen för hur Arbetsförmedlingen anvisar personer till Samhall, vilket är en ganska delikat uppgift. I 2026 års regleringsbrev gav vi ett uppdrag till Arbetsförmedlingen att följa upp att myndigheten vidtagit utvecklingsåtgärder i fråga om anvisningar till skyddat arbete hos Samhall. I uppdraget ingår även att utveckla enhetliga arbetssätt vid myndigheten för prioritering och urval när det finns flera kandidater till en ledig plats hos Samhall.

Med dessa exempel hoppas jag att interpellanten i alla fall har fått med sig någonting som svar på de frågor som har väckts på detta väldigt viktiga område. Vi är helt överens om att funktionsnedsattas situation på arbetsmarknaden behöver förbättras successivt. Det gäller dock att göra rätt saker.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 4 Svar på interpellation 2025/26:231 om en trygg miljö i förskolan

Anf. 15 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L):

Fru talman! Isabell Mixter har frågat mig om jag avser att lägga fram ett förslag till riksdagen som innebär en reglering av barngruppernas storlek och ett tak för antalet barn per anställd inom förskolan.

Isabell Mixter har också frågat om jag avser att vidta några åtgärder för att före det kommande valet försöka komma till rätta med för stora barngrupper inom förskolan.

Vidare har ledamoten frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder före det kommande valet för att motverka risken att vinst prioriteras framför barns trygghet i förskolan.

Jag vill betona vikten av att alla förskolor ska bedriva en likvärdig utbildning av god kvalitet, där barn känner sig trygga och stimuleras i sin språkutveckling i svenska. Granskningar visar dock på stora kvalitetsskillnader i förskoleverksamheten, både mellan och inom olika huvudmäns verksamheter.

Att alla förskolor i hela landet erbjuder en verksamhet av god kvalitet är en angelägen fråga för mig och för regeringen. I detta ingår en rimlig nivå på barngruppernas storlek.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) föreslagit att statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan förstärks med 500 miljoner kronor. Det innebär att bidraget uppgår till nästan 3,1 miljarder kronor. Skolverket delar ut statsbidraget. Det kan bland annat användas till att sträva efter att barngrupper har en storlek som överensstämmer med Skolverkets riktmärke för barngruppers storlek i förskolan.

Regeringen har även gett en särskild utredare i uppdrag att bland annat föreslå en reglering som säkerställer att barngrupper på alla förskolor har lämplig storlek (dir. 2024:113). Uppdraget ska redovisas senast den 11 juni 2026. Regeringen ser fram emot att ta del av förslagen.

När det gäller frågan om vinster i fristående förskolor har jag och regeringen från dag ett varit tydliga med att oseriösa aktörer som agerar olämpligt inte ska få förekomma inom skolväsendet. Det behöver säkerställas att de som äger och driver företag inom förskole- och skolektorn har ett långsiktigt och seriöst engagemang för att tillhandahålla utbildning av hög kvalitet så att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till.

Därför arbetar vi nu med en helrenovering av det svenska friskolesystemet. Utredningen om vinster i skolan har i delbetänkandet *Skärpta villkor för friskolesektorn* (SOU 2025:37) lämnat ett antal förslag på området, bland annat om värdeöverföringsförbud i flera olika fall.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 satsat 38,5 miljoner kronor för att förslagen ska kunna genomföras. Förslagen har remitterats och bereds nu vidare i Regeringskansliet.

Jag vill avsluta med att säga att jag är övertygad om att regeringens insatser sammantaget kommer att bidra till bättre förutsättningar för alla förskolor att bedriva en likvärdig utbildning av god kvalitet.

Anf. 16 ISABELL MIXTER (V):

Fru talman! Förskolan ska vara en trygg plats där barn får utvecklas. Föräldrar ska kunna känna trygghet i att barnen har det bra på förskolan. Personalen ska kunna känna stolthet över sitt arbete. Så ser det tyvärr inte ut i dag.

Barngrupperna på förskolorna är alltför stora. Sveriges Lärare har undersökt hur många barngrupper som är större än Skolverkets riktmärken och kommit fram till att mer än hälften av grupperna är större än så. Det finns också ett direkt samband mellan barngruppernas storlek och hur lärarna upplever sin möjlighet att göra ett bra arbete. Personal i förskolan blir sönderstressad; sjukskrivningstalen är bland de högsta på arbetsmarknaden. Jag menar att detta är ett akut problem. Vi kan inte ha en sektor där vi låter människor bränna ut sig på arbetet.

Det är inte bara personalen som blir lidande. Det gäller såklart också barnen, som har det här som sin arbetsmiljö.

TV4 rapporterade under hösten om hur våldet ökar i förskolan. Då uttalade sig Mohamsson till TV4 och sa att regeringen självklart ska ta tag i barngruppernas storlek. Eller var det kanske Liberalerna som talade? Ibland är det lite svårt att veta.

Mohamsson sa i sitt svar här att regeringen har vidtagit åtgärder för att minska barngruppernas storlek i förskolan. Det Mohamsson inte sa är att regeringen bedriver en nedskärningspolitik gentemot kommunerna. De generella statsbidrag som kommunerna använder till skolan, förskolan och äldreomsorgen är inte i närheten av att räcka till för att ens upprätthålla samma nivå som man hade innan den här regeringen tillträdde.

Nu när barnafödandet går ned skulle barngrupperna kunna minska. Men i stället tvingas kommunerna återigen skära ned på förskolan. Det statsbidrag regeringen talar varmt om är alltså långtifrån tillräckligt för att barngrupperna ska minska. Nu varslas i stället personal runt om i Sverige. Eskilstuna varslar 56 personer och Bollnäs 30 personer i förskolan, och Karlskrona varslar 200 personer i förskola, skola och omsorg. Listan kan göras lång. I många kommuner tvingas man lägga ned förskoleenheter för att få kommunernas ekonomi att gå ihop. Regeringens statsbidrag räcker som sagt inte särskilt långt.

Det behöver lagstiftas om maxtak i förskolan för att få barngrupperna att minska. Norge har gjort det med gott resultat, och Vänsterpartiet menar att detta krävs. Det ska vara max tre barn per vuxen i åldrarna upp till tre år och max fem barn per vuxen för barn fyra till fem år. Sverige borde göra detta, men det ställer krav på att staten är med och finansierar det.

Samtidigt som kommunerna tvingas göra stora nedskärningar fortsätter aktiebolagsförskolorna plocka ut enorma vinster. Tellusgruppen har misskött sig ganska grovt. Till exempel var frukosten inlåst på en förskola så att barnen inte fick någon mat. En förälder behövde då åka och hämta

frukost till barnen. Vi har sett många avarter av förskolor där det är uppenbart att man sätter vinster före barns trygghet.

Varför gör regeringen inte mer för att stoppa friskolebolagens vinster och sätta barnens trygghet i centrum?

Anf. 17 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L):

Fru talman! Eftersom jag är utbildningspolitiker ska jag lägga lite fakta på bordet. Regeringen har föreslagit att 4,3 miljarder kronor ska tillföras skolan 2026. Statens bidrag till skolan 2026 blir därmed det största på 20 år, och det gäller både löpande och fasta kostnader. Det är den största budgeten för skolan i modern tid. Jag tycker att vi ska säga rätt i debatten, och därför korrigerar jag uppgiften om hur mycket staten tillför skolan.

Jag håller med ledamoten om att förskolan spelar en viktig roll för barnens utveckling och att den bidrar till att skapa likvärdiga förutsättningar inför skolstarten. Det är viktigt att alla barn i hela landet har tillgång till en förskola av hög kvalitet. Enligt skollagen ska huvudmännen se till att barngrupperna har en rimlig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

Det är en angelägen fråga för regeringen att alla förskolor i hela landet erbjuder en verksamhet av god kvalitet och att huvudmännen tar detta på allvar. Det innebär bland annat att ha rimlig storlek på barngrupperna. Just därför har regeringen gett en särskild utredare i uppdrag att titta på vilka åtgärder, inklusive regleringar, som behöver vidtas för att säkerställa att alla förskolor har barngrupper i lämplig storlek.

När förskolan fungerar som bäst ger den alla barn som deltar i den, oavsett bakgrund, en bra grund att stå på inför skolstarten. Förskolan spelar också roll i barns språkutveckling, särskilt för de barn som inte har svenska som modersmål. Oavsett var i landet man bor och oavsett vilken förskola man går på och vem som är huvudman ska verksamheten vara av god kvalitet, och vi ska se till att huvudmännen har förutsättningar att kunna erbjuda denna likvärdighet.

Ledamoten tar upp friskolorna, och jag är beredd att hålla med ledamoten om att det finns ett inbyggt fel i dagens friskolesystem. Just därför kommer regeringen att lägga fram förslag på riksdagens bord som kommer att innebära en helrenovering av friskolesystemet. Jag skulle välkomna om ledamoten och Vänsterpartiet ställde sig bakom dessa förslag, men oavsett detta vet vi att vi har majoritet i Sveriges riksdag för de förslag som kommer att innebära en reell förändring av dagens friskolesystem.

Anf. 18 ISABELL MIXTER (V):

Fru talman! Man kan siffertrixa hur mycket man vill och säga att en satsning är väldigt stor, men verkligheten är att lärare och övrig personal i dessa verksamheter säger att det är de värsta nedskärningarna på 30 år. Ministern kan stå i riksdagens talarstol och säga att regeringen satsar på förskolan och skolan, men det är som sagt inte den verklighet personalen möter.

Prot. 2025/26:66
29 januari

Svar på
interpellationer

Mohamsson talar om regeringens helrenovering av friskolesystemet, men jag skulle snarare säga att det är lite spackel i kanterna. Även efter att regeringen har lagt fram sina propositioner i vår kommer friskolorna att kunna fortsätta plocka ut skattebetalarnas pengar i stora vinster – pengar som borde ha gått till barns trygghet så att vi blir av med avarter såsom att sju barn behöver dela på en banan. Så ser det nämligen ut i aktiebolags-skolorna. Exempelvis ramlade ett barn ut genom ett fönster på en av Tellusgruppens förskolor för att det inte fanns tillräckligt med personal för att hålla koll på barnen. Allt detta har fått pågå alltför länge. För över tio år sedan gav Tellusgruppens förskolor, då Hälsans förskola med Lotta Edholm i styrelsen, barnen knäckebröd och vatten till frukost. Detta system fortsätter regeringen att skydda.

Regeringen säger att de som är under utredning av Skolinspektionen kan komma att bli av med sina bidrag. Men resten kommer att kunna fortsätta plocka ut lika stora vinster som i dag. Regeringen sätter inte stopp för marknadsskolan med sina förslag. I stället handlar det om små förändringar, troligtvis för att rädda marknadsskolans dåliga anseende. Svenska folket ser nämligen att detta inte är det bästa för barnen eller för lärarna.

Vi behöver skapa en annan förskola där vi sätter barnens välmående i centrum, inte vinsterna till aktieägarna.

Det är alltid intressant att debattera med liberaler, för de säger en sak och gör sedan en annan. Mohamsson har i medierna sagt att man vill se ett lagstiftat maxtak i förskolan, men den politik regeringen bedriver går i totalt motsatt riktning. Regeringens ekonomiska politik tvingar kommunerna att spara, vilket leder till att personal i förskolan sägs upp. Förskolepersonalen är sönderstressad och blir sjukskriven, och barngrupperna fortsätter att vara alltför stora.

Under inflationskrisen nötte regeringen ut befolkningen genom att förklara att alla måste ta ansvar i krisen och därför få mindre pengar i plånboken. Samtidigt gick det alldeles utmärkt för regeringen att sänka skatten för de mest välbetalda. De största satsningarna i regeringens budgetar har varit skattesänkningar – pengar som hade kunnat gå till att höja kvaliteten i förskolan. Regeringens val är tydligt: De som redan har mycket pengar ska få mer medan barngrupperna i förskolan får fortsätta att vara stora. Jag tycker att det vore klädsamt om regeringen var ärlig med sitt val.

Anf. 19 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA
MOHAMSSON (L):

Fru talman! Det är inget siffertrixande att säga att vi har lagt fram den största skolbudgeten i modern tid. Ingen annan regering har gjort så stora satsningar som vi nu gör på skolan. Utöver det har vi den största reformagendan på över 30 år. Det handlar om att få ordning och reda i klassrummen, återge lärarna status och se till att kunskap präglar svensk skola. Vi talar om en stor kulturförändring i klassrum och skola.

Fru talman! Jag vet inte om jag riktigt når fram. Ledamotens fråga handlar om regleringen av barngruppernas storlek.

Precis som jag sa inledningsvis har regeringen tillsatt en utredning som bland annat har fått i uppdrag att utreda och föreslå hur Sveriges förskolor ska få förutsättningar att erbjuda en likvärdig utbildning av god kvalitet. Det gäller bland annat reglering av barngruppernas storlek och personaltät-

heten. Jag tror att det är exakt det som ledamoten efterfrågar. Utredningen ska också överväga och föreslå andra åtgärder förutom reglering för att säkerställa att alla barngrupper har en lämplig storlek. Utredningen överlämnas till mig den 11 juni.

Jag ser fram mot att ta emot den så att vi kan jobba vidare. Jag tror att vi är överens där. Det görs redan av regeringen i dag. Vi har tillsatt en utredning. Utredningen kommer att komma med förslag som ska fokusera på både hur man eventuellt skulle kunna reglera frågan och vad mer som skulle kunna göras för att stödja våra kommuner men också putta dem i rätt riktning.

Anf. 20 ISABELL MIXTER (V):

Fru talman! Det är inte enbart jag som säger att regeringens skolbudget är ett siffertrixande. Det gör också seriösa journalister som har granskat er budget. De uttrycker sig kanske med andra ord men beskriver det på samma sätt.

Nu svarar Mohamsson att man är positiv till att reglera barngruppernas storlek. Jag får väl ta det svaret som att det faktiskt är så, även om jag är lite bekymrad. Det kanske bara är prat och inte så mycket sanning bakom det.

Mohamsson har försökt att ge sig själv ganska många epitet. Det är Skolsson, Knäckgängensson och Möjlighetsson. Men jag tror kanske ändå att Pratsson är det epitet som är mest passande.

Man säger att man ska minska barngrupperna. Man säger att man ska städa upp i friskolesystemet. Men absolut ingenting förändras. Det är prat och åter prat. Simona Mohamsson är Sveriges pratminister.

Utredningen om barngruppernas storlek ska presenteras när regeringen inte längre kan lägga fram några fler lagförslag. Den kommer det inte att bli någonting av.

Den utredning som har presenterats om vinster i skolan kommer inte att sätta stopp för de stora vinster som friskolebolagen plockar ut.

Hagvidson, den förskola där sju barn får dela på en banan, kommer att kunna fortsätta göra vinster på över 60 miljoner per år. Tellusgruppen, som öppnar nannyverksamhet för skattepengar, kommer att kunna fortsätta göra det med regeringens politik.

Anf. 21 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L):

Fru talman! Jag säger det igen: Förskolan spelar en viktig roll för barns utveckling. Det är en viktig prioritering för oss i regeringen.

Enligt skollagen ska huvudmän redan i dag se till att barngrupperna har lämplig sammansättning och storlek och att barn även i övrigt erbjuds en god miljö. Det är redan i dag en del av skollagen.

Frågan om storleken är en angelägen fråga för hela regeringen. Förskolor i hela landet ska erbjuda en verksamhet av god kvalitet. Då ingår det att man har rimliga nivåer på barngruppernas storlek.

Regeringen har just därför med den ambitionen och den viljeinriktningen, och eftersom det är en angelägen fråga, tillsatt en utredare som tittar på just det. Vilka åtgärder behövs, inklusive regleringar? Vad mer

behöver vidtas för att vi ska säkerställa att alla förskolor har barngrupper av lämplig storlek?

Detta görs redan i dag. Vi kommer att ta emot utredningen den 11 juni. Jag ser fram mot att få jobba vidare med detta.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 5 Svar på interpellation 2025/26:272 om likvärdigt stöd till barn och unga med NPF

Anf. 22 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L):

Fru talman! Mats Wiking har frågat mig hur jag avser att säkerställa att elever med NPF får det stöd de behöver i skolan för att uppnå kunskapsmålen och må bra. Mats Wiking har även frågat mig hur jag tänker förbättra samverkan mellan skolan, socialtjänsten och hälso- och sjukvården för att barn med NPF ska slippa falla mellan stolarna.

Enligt skollagen (2010:800) ska det i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov (1 kap. 4 §). Elever som till följd av funktionsnedsättningar har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser (3 kap. 2 §).

Jag och regeringen instämmer i att mer behöver göras för att alla elever ska få en lyckad och bra skolgång. Dagens läroplaner har omfattande krav på abstrakt tänkande, reflektion, analys och självständigt arbete, vilket för många elever innebär betydande svårigheter. Därför driver regeringen flera stora reformer för att återuppbygga en stark kunskapsskola med bland annat läroplaner som är bättre anpassade efter barns kognitiva utveckling och särskilda förutsättningar.

I betänkandet *Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande* (SOU 2025:19) lämnar Läroplansutredningen förslag om att läroplaner och kursplaner för grundskolan och motsvarande skolformer ska anpassas bättre efter barns kognitiva utveckling och olika kognitiva förutsättningar, vilket kan skapa bättre förutsättningar för elever med NPF-diagnoser. Utredningen föreslår även ett ökat fokus på grundläggande kunskaper och mer lärarledd utbildning. Regeringen beslutade den 18 december 2025 att ge ett uppdrag till Statens skolverk om att utifrån Läroplansutredningens betänkande ta fram förslag på nya läroplaner, inklusive kursplaner (U2024/02427).

I delbetänkandet *Förbättrat stöd i skolan* (2025:44) föreslår Utredningen om en förbättrad elevhälsa att stödundervisning ska införas tillsammans med bland annat obligatoriska standardiserade tester som kan bidra till att vi tidigt identifierar elever som behöver stödinsatser, däribland stödundervisning. I november 2025 tog regeringen emot slutbetänkandet *En förbättrad elevhälsa* (SOU 2025:113) av samma utredning. Utredningen lämnar i slutbetänkandet bland annat förslag som syftar till att underlätta samverkan mellan elevhälsan och hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Anf. 23 MATS WIKING (S):

Fru talman! I dagens skola har nästan var tionde elev en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, det vi ofta kallar NPF. Det är alltså inte en liten grupp. Det är barn i nästan varje klassrum. Ändå vet vi att skolan fortfarande inte är anpassad för alla elever. Det är extra bekymmersamt, eftersom skollagen är väldigt tydlig.

Elever som riskerar att inte nå kunskapskraven ska omedelbart få extra anpassningar. Räcker inte det ska skolan utreda behovet av särskilt stöd, och rektor ska fatta beslut om det stödet. Det kan handla om undervisning i mindre grupp, specialpedagogiska insatser, assistentstöd eller andra anpassningar.

Fru talman! Lagen säger också något mycket viktigt. Brist på resurser är inte ett giltigt skäl att låta bli. Ansvaret att se till att stödet faktiskt ges ligger alltid på huvudmannen, ofta kommunen.

Jag gör den här uppräkningslistan därför att vi vet att verkligheten alltför ofta ser annorlunda ut. För många barn med NPF blir det i stället för stöd en ständig kamp. Det är en kamp för föräldrarna och en kamp för barnet varje dag.

Fru talman! Många av de här barnen har svårt att sitta still, svårt att sortera intryck och svårt att fokusera när det är stökigt och högljutt. Det beror inte på ovilja, utan det är så deras hjärnor fungerar. Ändå är det ofta just de här barnen som får bära konsekvenserna när skolmiljön inte fungerar.

Det börjar ofta med att man skickas ut ur klassrummet. Sedan kanske man stängs av tillfälligt från undervisningen eller hamnar i en särskild undervisningsgrupp – inte för att det är bäst för eleven, utan för att ordinarie undervisning inte är anpassad.

Samtidigt vet vi att dagens skola ställer höga krav på att man ska kunna sitta still, arbeta i grupp, hantera snabba skiften och tolka abstrakta instruktioner.

Fru talman! För många elever med NPF krävs i stället tydliga strukturer, förutsägbarhet, konkreta instruktioner och en lugn studiemiljö. När det saknas ökar stressen, och när stressen tar över finns det väldigt lite energi kvar till själva lärandet och undervisningen.

Konsekvenserna stannar tyvärr inte i klassrummet. Vi ser tydligt att barn och unga med NPF är överrepresenterade inom psykiatrin och inom socialtjänstens insatser. Många lämnar skolan utan fullständiga betyg, och utan utbildning blir det mycket svårare att få ett arbete och ett självständigt vuxenliv.

Fru talman! Det här är ett enormt misslyckande både för individen och för samhället. Visst kan man räkna på samhällskostnader i miljoner, men det är inte där fokus borde ligga. Fokus måste ligga på människovärdet – på rätten att lyckas i skolan oavsett hur ens förutsättningar ser ut.

Därför vill jag fråga ministern: Anser ministern att regeringen i dag gör tillräckligt för att barn och unga med NPF ska få det stöd de har rätt till i skolan? Vad avser regeringen att göra för att skollagens krav ska följas även när det gäller elever med NPF, i varje klassrum och i varje kommun?

Anf. 24 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA
MOHAMSSON (L):

Fru talman! Tack, ledamoten Wiking, för den här viktiga frågan och för att du belyser detta!

De elever som har koncentrationssvårigheter, exempelvis elever med NPF, drabbas hårt, förmodligen hårdare än någon annan, av att vi har röriga klassrum. Det är därför viktigt att vi är tydliga med vilka skolregler som gäller. Alla ska känna till dem, och vi ska upprätthålla reglerna och göra allt vi kan för att se till att ha god studiero i alla klassrum.

Bakgrunden är de internationella studier som visar att det finns problem med bristande studiero. Det gör att elever mår sämre, och kunskapsutvecklingen blir sämre. Det är viktigt att alla elever får möjlighet till en god studiero, men det gäller framför allt de elever som har det största behovet av att kunna koncentrera sig.

I dag fattade regeringen beslut om en lagrådsremiss om förbättrade förutsättningar för trygghet och studiero i skolan. Genom förslaget förtydligas rektors och huvudmannens ansvar för arbetet med trygghet och ansvar i våra klassrum. Alla som verkar i skolan – elever, lärare och övrig personal – måste kunna känna sig trygga och ha en god arbetsmiljö och studiero i klassen och i skolan. Det gynnar alla elever, inte minst dem vi diskuterar i dag.

Jag håller med Mats Wiking om att det är många elever som inte får det stöd som behövs och som lämnar grundskolan utan fullständiga betyg. Regeringen har därför beslutat om en lagrådsremiss med förslag till ändringar i skollagen som syftar till att förbättra stödet för elever i skolan.

Rätt stödinsatser, som syftar till att förbättra stödet för elever i skolan, sätts många gånger in alldeles för sent. De ska nu sättas in i tid. Det kan exempelvis handla om extra färdighetsträning, enskilt eller i mindre undervisningsgrupper. Elever med mer omfattande stödbehov har rätt till särskilt stöd. Elever i behov av särskilt stöd får inte alltid sådant stöd i tid. Elevers behov av särskilt stöd ska utredas av en lärare eller mentor när man ser att eleven inte når upp till kraven eller behöver extra hjälp.

Det ska inte finnas krav på att andra stödinsatser, som extra anpassningar, ska prövas först, utan man inför standardiserade tester som ska hjälpa till att identifiera barn mycket tidigare. Vi behöver se till att ge det stöd som behövs för alla våra barn och elever så tidigt som möjligt så att ingen lämnas efter.

Anf. 25 MATS WIKING (S):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

Regeringen och ministern talar ofta om att deras satsning på skolan är den största på 30 år, som vi hörde i interpellationssvaret. Samtidigt visar både Riksrevisionen och Sveriges Lärare att stödet till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar fortfarande är ojämnt och i hög grad beroende av skolans ekonomi och vilken kompetens som råkar finnas på plats.

För de barn och familjer som lever med konsekvenserna spelar det ingen roll hur stora satsningarna framstår som i pressmeddelanden. Det som räknas är om stödet faktiskt finns i klassrummet, i elevhälsan och i vardagen. Det räcker inte att regeringen slår fast att ansvaret ligger hos

huvudmännen när vi vet att bristande stöd får mycket konkreta och allvarliga följder för barn och unga med NPF.

Elevhälsan är fortfarande underdimensionerad, och specialpedagogisk kompetens saknas ofta ute i skolorna. När samverkan med BUP och socialtjänst brister hamnar ansvaret i praktiken hos föräldrarna och ibland, fru talman, hos barnet självt.

Vi socialdemokrater menar att skolan ska vara samhällets främsta skyddsfaktor för barn med NPF. Men i dag fungerar systemet mer som ett lotteri än som en rättighet. Vilken hjälp du får beror på var du bor, vilken skola du råkar gå i och hur starka dina föräldrar orkar vara. Utan tydligare nationell styrning, långsiktig finansiering och uppföljning riskerar regeringens politik att cementera de skillnader som finns.

Min fråga handlar därför ytterst om ansvar. Anser regeringen att likvärdigt stöd till elever med NPF är en rättighet eller fortsatt främst ett kommunalt ansvar?

Fru talman! Vi socialdemokrater är övertygade om att staten måste ta ett större ansvar för att ge alla elever likvärdiga förutsättningar i skolan och i livet.

När en elev med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar inte får rätt stöd i skolan får det konsekvenser långt bortom klassrummet. Eleven kan ha både vilja och förmåga men misslyckas ändå när undervisningen saknar struktur, tydlighet och anpassning. Det leder till stress, ångest och sänkt självkänsla för den enskilde. I stället för att lyckas riskerar eleven att pekats ut som stökig eller omotiverad. Resultatet blir, som jag sa tidigare, sämre kunskapsutveckling, ofullständiga betyg och i värsta fall skolavhopp.

Vi måste koncentrera oss på att det inte är eleven som brister, utan stödet. Låt oss vara tydliga: En skola som är tillgänglig för elever med NPF är en skola som fungerar bättre för alla elever, inte bara dem med NPF.

Fru talman! Riksförbundet Attention publicerar fortlöpande rapporter. I en rapport från 2025 visas en skenande utveckling och mycket allvarliga siffror. Det har kommit in ungefär 3 000 svar från föräldrar och barn, och de visar att 83 procent av eleverna med NPF har psykisk eller fysisk ohälsa kopplad till skolan. Nästan hälften har flera frånvarodagar i veckan. Det är 41 procent som har fått vänta i ett år eller längre på insatser eller stöd. En tredjedel känner sig otrygga i skolan. Många lider av ångest, depression eller smärtproblematik som ett direkt resultat av skolsituationen. För vissa elever leder det till självskada och i värsta fall suicidförsök.

Det här är inte ett marginalproblem; det är ett systemfel som drabbar tusentals barn. Min fråga till ministern kvarstår därför: Vilken roll anser regeringen att den ska spela när elever med NPF slås ut i dagens skola? Är regeringen beredd att kliva fram och se till att skolan blir mer jämlik för elever med NPF, oavsett var i landet man bor?

Anf. 26 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA
MOHAMSSON (L):

Fru talman! Tack återigen, ledamoten Wiking, för att du lyfter upp frågan!

Jag håller med; det finns ett grundläggande systemfel i den svenska skolan. Det har gjort att elever inte får stöd i tid, att var fjärde 15-åring inte kan läsa ordentligt och att vi ser att otryggheten skenar. Lärares arbetsmiljö

påverkas, och hot och hat har blivit dubbelt så vanligt under de senaste tio åren.

Allt det här är anledningen till att vi nu gör om den svenska skolan i grunden. Vi gör om den genom nya läroplaner som ska fokusera på barns kognitiva förmågor och kunskaper. Vi gör om den genom ett helt nytt stöd-system som jag tror kommer att vara helt avgörande för att hjälpa alla barn att nå kunskapsmålen och för att inget barn ska känna att man hamnar efter – eller, än värre, sätts längst bak i ett klassrum med ett par hörlurar och en Ipad i stället för att lära sig läsa på riktigt.

Vi gör också om den genom att se till att det finns speciallärare som jobbar elevnära. Det kommer att vara avgörande att eleverna har tillgång till vuxna som är utbildade och som kan gå in och hjälpa till.

Utöver det benet ser vi också till att svensk skola ska vara präglad av ordning och reda. Det gör vi genom ett mobilförbud i hela grundskolan, genom tydliga förväntansdokument som skrivs mellan elever, skola och lärare samt genom att vi visar att vi inte tolererar hot och trakasserier utan att det finns disciplinära åtgärder om elever skulle ägna sig åt sådant.

Men vi har också det ben som ledamoten Wiking tar upp. Det är jätteviktigt att hela samhället gemensamt går in med full kraft och stöder de elever som behöver det, exempelvis med en elevhälsa som är värd namnet – inte en kurator som kommer in en halvtimme varannan torsdag – och med skolsociala team som gemensamt arbetar runt ett barn och där socialtjänsten, skolan och elevhälsan kan hjälpas åt.

Allt det jag beskriver är de största reformerna av svensk skola på över 30 år. Vårt varför är väldigt tydligt, nämligen att det har funnits ett systemfel i svensk skola. Vi har haft en inkluderingstanke som har lett till exkludering. Alla barn har tryckts in i ett klassrum med orimliga möjligheter för lärarna att hjälpa de elever som allra mest behöver hjälp och att upprätthålla ordning och reda i sina klassrum.

Anf. 27 MATS WIKING (S):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret.

Vi har återigen hört regeringen och skolministern tala om stora satsningar på skolan, de största på 30 år. Det är bra att skolan prioriteras. Jag uppskattar Liberalernas ingång där. Sedan är vi inte överens om vilka insatser som ska göras och vilka resultat de ska få.

Insatserna kommer dock väldigt sent i mandatperioden. Vi har väntat i nästan fyra år. Jättemånga elever med NPF och särskilda behov har haft det väldigt tufft under dessa år. Det har gjorts satsningar på skolan, men jag håller med interpellanten i den föregående debatten: Det har inte kommit generella statsbidrag i tillräcklig utsträckning för att upprätthålla bra kvalitet ute i kommunerna. Vi ser hur många kommuner får spara in på både skolan och förskolan.

Fru talman! För många elever med NPF märks dessa satsningar fortfarande inte i vardagen. Fråga kommunerna! Fråga skolorna! Fråga eleverna själva och deras föräldrar! Bilden är tydlig: Stödet räcker inte till. Oavsett om man tycker att man skjuter till pengar, som regeringen tycker, eller att det inte skjuts till tillräckligt med pengar, som vi socialdemokrater i oppositionen tycker, har skolorna problem med att kunna ge NPF-elever rätt stöd.

Sveriges Lärare är också tydliga med vad som behövs: mindre grupper som skapar trygghet och arbetsro, förutsägbara rutiner, tydliga mål och konkreta instruktioner.

Därför menar vi socialdemokrater att det behövs riktade resurser för att ta fram och sprida evidensbaserade metoder så att fler skolor får tillgång till arbetssätt som fungerar. Vi hade i vår budget 200 riktade miljoner för att utveckla och sprida best practice inom NPF-området. Vi hade också stora generella statsbidrag som skulle göra att man inte behövde skära ned på verksamheten.

Fru talman! Alla barn ska mötas av en skola som ser deras möjligheter, inte bara deras svårigheter. När vi vet vad som behövs har vi också ett gemensamt ansvar att se till att det blir verklighet.

Ursäkta att jag drog över talartiden!

Anf. 28 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA
MOHAMSSON (L):

Fru talman! Hade man kunnat ge bort 15 sekunder hade jag gärna gjort det.

I dag har regeringen beslutat om flera lagrådsremisser som kommer att göra verklig skillnad i skolan. De kommer att vara viktiga för att inget barn ska lämnas efter. Det handlar bland annat om nya läroplaner, tidiga stödinsatser, förbättrad trygghet och studiero.

Regeringen genomför nu stora satsningar för att åtgärda de omfattande brister inom skolområdet som har funnits under alldeles för lång tid. De nya läroplanerna är ett viktigt steg för att skapa en stark kunskapsskola. Undervisningen ska utgå från den kognitiva förmågan och se till att eleverna får de grundläggande kunskaper som är avgörande under resten av skolgången och livet, nämligen att läsa, skriva och räkna. Särskilt viktigt är det i de yngre åldrarna.

Regeringen kommer också att föreslå att ny stödundervisning införs i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik från hösten 2028 för att förbättra stödet i skolan.

Jag ser fram emot och hoppas att den enighet som vi hört i denna debatt från ledamoten Wiking och Socialdemokraterna kommer att synas även när regeringens alla förslag hamnar på riksdagens bord. Detta är stora reformer för den svenska skolan, och det vore bra om det fanns en stor politisk bredd bakom dem. Det kommer att spela roll i varje unges och varje lärares vardag.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.26 på förslag av andre vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 14.00, då frågestunden skulle börja.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

Frågestund

Anf. 29 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm, socialminister Jakob Forssmed, jämställdhetsminister Nina Larsson och sjukvårdsminister Elisabet Lann.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Frågan ska därmed inte avse till exempel förhållanden inom politiska partier. Gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Vinstförbud i skolan

Anf. 30 ADRIAN MAGNUSSON (S):

Herr talman! När den här regeringen tillträdde efter valet 2022 var en av de åtgärder som Liberalerna vidtog när de stegade in på Utbildningsdepartementet att förbjuda utredningen om vinster i skolan att föreslå ett vinstförbud i skolan. När det nu har gått några år sedan regeringen tillträdde har problemen med aktiebolagen i skolan fortsatt att växa, och marknadsexperimenten i svensk skola har bara blivit värre och värre. Då säger Liberalerna plötsligt att partiet är emot vinsterna i svensk skola.

Med anledning av denna omsvängning från det parti som minister Edholm företräder undrar jag om ministern ångrar beslutet att stympa den pågående utredningen och förbjuda den att föreslå ett riktigt och skarpt vinstförbud.

Anf. 31 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Vi gör nu genomgripande förändringar på friskoleområdet. Något liknande har inte gjorts sedan friskolereformen för ungefär 30 år sedan. Vi har just tagit emot slutbetänkandet, där det finns en rad olika förslag som handlar om till exempel vinstförbud vid olika typer av kvalitetsproblem och så vidare. Vi ämnar naturligtvis återkomma till riksdagen med ytterligare förslag på det här området.

Vi har också just lagt fram ett förslag, en lagrådsremiss, som handlar om att offentlighetsprincipen ska gälla också på friskoleområdet.

Anf. 32 ADRIAN MAGNUSSON (S):

Herr talman! När man hör vad ministern svarar här i dag och vad hon säger i andra sammanhang är det smärtsamt uppenbart för de flesta av oss i och utanför den här kammaren att regeringen inte kommer att lägga fram några förslag som förbjuder vinster i skolan eller ens stoppar läckaget till fristående skolor via skolpengen. Det är ett läckage som varje år kostar skattebetalarna, svenska folket och Sverige flera miljarder kronor.

Om Liberalerna nu tycker att skolan är en viktig fråga och om partiet verkligen vill göra upp med vinsterna, varför har då ministern och de andra liberala ministrarna på Utbildningsdepartementet inte gjort upp med dessa

Anf. 33 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Vi genomför alltså genomgripande förändringar. Häromdagen presenterades det första förslaget, som berör enbart friskolorna. Det handlar om att offentlighetsprincipen nu genomförs så att den också kommer att omfatta friskolor. Men alla andra utredningar, nya läroplaner, nya betygssystem, reglerade arbetstider och så vidare kommer också att gälla friskolorna. Vi kommer dessutom att återkomma med förslag som rör friskolesektorn mer specifikt.

Frågestund

Vårdköerna och villkoren för sjukvårdspersonal

Anf. 34 CARITA BOULWÉN (SD):

Herr talman! Till de högst prioriterade sakerna för oss i Sverigedemokraterna hör att korta vårdköerna, att patienter ska få den vård de behöver och i tid och att vårdpersonalen ska ha rimliga arbetsvillkor. Utgångsläget är dock tufft.

Under Socialdemokraternas senaste åtta år vid makten mer än dubblades köerna i hälso- och sjukvården, och köerna till bup tredubblades. Patienter fick vänta längre, och vårdpersonalen fick en högre belastning och en tuffare arbetsmiljö. Detta märks än i dag.

Därför välkomnar jag att regeringen med stöd av Sverigedemokraterna nu vidtar åtgärder för att vända utvecklingen, så att fler får vård i tid och att personalen får bättre förutsättningar i hela landet.

Min fråga till sjukvårdsministern är: Vilka insatser anser ministern är viktigast för att korta vårdköerna? Och vilka konkreta åtgärder krävs för att behålla och stärka kompetensen, så att kapaciteten ökar och arbetsmiljön förbättras i hela landet?

Anf. 35 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Tack, ledamoten, för en viktig fråga, som dock kräver ett betydligt längre svar än vad som kan ges på en minut! Jag skulle vilja börja med att säga att jag hoppas att vi slipper prata vårdköer om något år. Vårdköer ska inte vara naturliga i sjukvården. Det behöver inte finnas köer i sjukvården. Enligt svensk lagstiftning är det behovsprincipen som ska gälla. Patienter ska få vård utifrån behov. För att nå dit behöver vi jobba på många fronter.

De köer vi har utgör ett enormt problem, en belastning på sjukvården och ett jättestort arbetsmiljöproblem. Det är därför vi målmedvetet riktar in oss på att korta köerna här och nu. Vi ser det som att släcka bränder. Samtidigt arbetar vi långsiktigt med att förstärka och förbättra arbetsmiljön och kompetensförsörjningen och också klara omställningen till en stärkt nära vård för att minska trycket på specialistsjukvården och kunna omhänderta fler tillstånd tidigare.

Anf. 36 CARITA BOULWÉN (SD):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret! Jag uppskattar att regeringen inom ramen för Tidösamarbetet steg för steg stärker välfärden och tryggheten för invånarna. Jag välkomnar också att kortare vårdköer och bättre villkor för vårdpersonalen prioriteras.

Min följdfråga är: Hur ska ministern säkerställa att satsningarna får genomslag i hela landet, så att de leder till kortare köer och bättre arbetsmiljö, och hur ska resultaten följas upp?

Anf. 37 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Regeringen har ju satsat många miljarder på att korta köerna. Från och med 2025 och även under 2026 fördelas medlen på ett nytt sätt som möjliggör ett mycket mer träffsäkert stöd till regionerna. Socialstyrelsen arbetar verksamhetsnära. Man har fått ett förtydligat uppdrag och arbetar nära regionerna för att sätta upp mål som man sedan följer upp med regionerna.

Vi ser resultatet av att vi arbetar på ett nytt sätt, både med riktade bidrag och med mer verksamhetsnära stöd från Socialstyrelsen.

Arbetsmiljön i vården

Anf. 38 KARIN RÅGSJÖ (V):

Herr talman! Min fråga går till sjukvårdsminister Elisabet Lann.

Under åren 2022–2024 inspekterade Arbetsmiljöverket arbetsplatser inom sjukvården. 73 procent fick krav på åtgärder. På akutsjukhusens vårdavdelningar var bristerna ännu större: 80 procent uppfyllde inte arbetsmiljölagens krav. Den mest genomgående bristen handlade om en ohälsosam arbetsbelastning och en obalans mellan krav och resurser.

Ministerns svar i olika sammanhang går alltid tillbaka till det entoniga ”förstatliga vården”. Det har vi utrett i två år. Vi var färdiga med den utredningen i juni 2025, och svaret från sex partier var väldigt tydligt. Utredningen slutade inte med ordet ”förstatliga”.

Personal inom sjukvården måste få se att satsningarna som görs är långsiktiga och förutsägbara och att arbetsmiljön blir bättre. Vad har ministern att säga till vårdpersonalen, förutom detta med att förstatliga?

Anf. 39 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Jag tackar för en viktig fråga.

Är det något ansvar som vilar på arbetsgivaren är det just ansvaret för arbetsmiljön. Det gör att regeringen är lite begränsad i vilka åtgärder man kan vidta.

Jag läste ledamotens inlägg på Facebook i dag. Det var en lång rad konkreta förslag. Mycket av det här arbetet pågår. Men att döma av alla dessa förslag skulle man nästan kunna tro att ledamoten vill att staten ska ta över ansvaret för arbetsmiljön och för hälso- och sjukvården.

Jag har kallat till ett möte med de parter som, så att säga, kan påverka detta lite mer. Jag hoppas att vi kan komma fram till mer konkreta åtgärder som vi kan samlas runt. I dag är arbetet nämligen ganska spretigt.

Men, återigen, just arbetsmiljöansvaret vilar oerhört tungt på arbetsgivaren. Och ledamoten är ju klar i sin uppfattning om vem som ska ha det arbetsgivaransvaret.

Prot. 2025/26:66
29 januari

Frågestund

Anf. 40 KARIN RÅGSJÖ (V):

Herr talman! Jag tackar för svaret.

Så här är det väl: Resurserna till regionerna har inte varit tillräckliga. För regionerna var det 24 miljarder back 2024. Något är alltså knas med era statsbidrag och det som går ut till regionerna, sjukvårdsministern. Det är uppenbart.

Att bristerna är oerhörda hör vi överallt – från Läkarförbundet, från Sjukvårdsförbundet, från Vårdförbundet och från Kommunal. Då borde man väl som det högsta hönset, om jag får uttrycka mig så, göra någonting mer radikalt än att återupprepa att allt är regionernas fel.

Anf. 41 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Det är viktigt att påpeka att det som vi kan göra från nationellt håll, det gör vi också. Vi presenterade så sent som i förra veckan en kompetensförsörjningsmiljard som ska stärka arbetet i regionerna.

Sedan är det så att bara pengar inte löser kompetensbristen. Finns det inte människor att anställa löses inte det med mer pengar. Det är lång ledtid när det gäller utbildad personal. Därför är det glädjande att det är fler sökande än på länge till läkarprogram och att det är fler antagna än någonsin till sjuksköterskeprogram.

Kvaliteten på tekniska utbildningar

Anf. 42 MADELEINE ATLAS (C):

Herr talman! Lunds universitet har nyligen rankats etta i världen inom hållbarhet. Det är imponerande. Universitetets utbildning och forskning är en fjäder i hatten för oss i Sverige.

Nu tycker jag att vi ska rida på vågen och se till att ingenjörsutbildningarna blir ledande inom alla sina områden – hållbarhet, energi, AI. Vi ska helt enkelt sträva efter att bli ett teknik- och innovationsland i framkant. Men då behöver vi fler ingenjörer. SCB bedömer att vi behöver en ökning med 40 procent fram till år 2035. Vi behöver öka matematikkunskaperna. Det duger inte att vi har ett ständigt sjunkande Pisaresultat. Och vi behöver komma till rätta med att studenter avbryter sin utbildning.

Jag undrar hur statsrådet tänker kring att öka ambitionen i fråga om den tekniska utbildningen.

Anf. 43 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag tackar för en mycket, mycket viktig fråga. Jag delar helt och hållet Madeleine Atlas synpunkter kring detta.

Det var glädjande att läsa om Lunds universitet. Man rankades inte bara som bäst på social hållbarhet utan även som Nordens främsta universitet, helt och hållet.

Självklart måste vi göra stora satsningar på det som brukar kallas för STEM, och det börjar redan i förskolan. Vi gör nu satsningar. Vi lägger

om läroplaner, kursplaner och betygssystem. Men vi måste också se till att fler ungdomar väljer naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet för att fler ska vilja bli civilingenjörer. Vi har också rejält ökat antalet utbildningsplatser på ingenjörsprogrammen i Sverige, och jag utesluter inte att vi behöver fortsätta med den utvecklingen.

Anf. 44 MADELEINE ATLAS (C):

Herr talman! Jag tackar för svaret.

Jag ska förklara min oro lite grann. Jag läste till civilingenjör för 30–40 år sedan. Då fanns det inte mobiltelefoner, AI, krig och naturkatastrofer – typ. I dag ser världen helt annorlunda ut. Teknikutvecklingen är explosionsartad. Mina fyra barn har alla läst, eller läser, till ingenjörer. När jag ser deras utbildning känner jag igen mig väldigt mycket. Har tiden stått stilla?

Anf. 45 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Ingenjörsvrket är ett yrke där man också måste utvecklas under tiden i sitt yrke. Man kan inte tro att man är klar när man är färdig ingenjör. Vi satsar nu också på fler korta utbildningar, till exempel fortbildning för ingenjörer, så att man kan vara med i den utveckling som faktiskt sker.

Men sedan är det mycket som man måste vara duktig på när man är ingenjör – matte, fysik och så vidare. Det bildar ändå en bas.

Jag tackar för frågorna.

Utvisning av ungdomar

Anf. 46 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Herr talman! I går besökte Jomana, 18 år, oss i riksdagen. Jomana kom till Sverige som fyraåring. Hon hade precis beställt sin studentmössa när beskedet kom. Jomana ska utvisas ensam. Föräldrar och lillebror får stanna i Sverige. Hon har fyra veckor på sig att packa ihop 14 år av sitt liv – 14 år som hon levt i Sverige – och flytta till Egypten, som hon bara besökt en gång under dessa 14 år.

Hon är en av många som nu drabbas av tonårsutvisningarna på grund av att regeringen tog bort en bestämmelse i utlänningslagen som skulle hålla ihop familjer och se till att de som har etablerat sig och fått en stark anknytning här får stanna.

Jag vill fråga gymnasieminister Lotta Edholm hur hon ser på att vi nu utvisar gymnasieungdomar ensamma, utan familjen, lagom till att de ska ta studenten.

(Applåder)

I detta anförande instämde Jacob Risberg (MP).

Anf. 47 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! De här reglerna är en följd av regelverk som har funnits i några år. Regeringen har också sett att detta kan skapa problem för sköt-

samma familjer som kommit hit, följt reglerna och så vidare. Det är en fråga som vi tittar på. Vi har gett en utredare i uppdrag att se över reglerna just för anhöriginvandring. Där finns det också förslag som just nu bereds i Regeringskansliet.

Prot. 2025/26:66
29 januari

Frågestund

Anf. 48 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Herr talman! Det finns ett förslag som skulle hjälpa en liten del av dessa, men det förslaget är en undantagsregel. Vi i Miljöpartiet tycker att huvudregeln ska vara att familjer som har flyttat till Sverige tillsammans, och där föräldrarna och småsyskonen nu får stanna, ska få hålla ihop här. Vi ska inte utvisa Ayla ensam till Iran när resten av familjen får stanna här eller Jomana ensam till Egypten när familjen blir kvar.

Det fanns en regel som var färdigutredd, som ni tog bort, Lotta Edholm. Den behöver införas snabbt, tycker jag. Annars är det för sent för dessa ungdomar.

Anf. 49 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Regeringen har tagit emot en utredning om bland annat de frågorna, och förslagen bereds just nu i Regeringskansliet.

Fritidskortet

Anf. 50 EMMA AHLSTRÖM KÖSTER (M):

Herr talman! Med fritidskortet har regeringen tagit ett viktigt steg för att stärka barns hälsa, gemenskap och delaktighet. Sedan lanseringen i september 2025 – observera att vi bara har haft kortet ett fåtal månader – har över 340 000 barn laddat ned kortet. Mer än 200 000 har redan använt det. 26 000 av dem kommer från Skåne, som jag representerar.

Fritidskortet kan nyttjas av alla barn mellan 7 och 16 år, men för dem som kommer från hushåll med bostadsbidrag är beloppet betydligt högre. Den 5 januari 2026 höjdes dessutom grundbeloppet ytterligare.

Jag undrar: Varför har regeringen valt att höja anslagen, och vem är egentligen vinnaren när våra barn nyttjar fritidskortet?

Anf. 51 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack, Emma Ahlström Köster, för frågan och för att du uppmärksammar det som nu händer, nämligen att ännu fler barn får chansen till en aktiv och meningsfull fritid när vi både höjer fritidskortsbeloppet till 2 500 kronor per år för den som finns i ekonomisk utsatthet och även ger alla som fyller sju under året chansen att pröva percussion eller parkour, trampett eller trumpet eller någonting helt annat som skänker glädje och gemenskap!

Skälet till detta är enkelt: Vi har gjort precis det vi sa att vi skulle göra. Vi har tagit en del administrationskostnader i början, och nu har vi pressat ned dem. Därmed kan vi både utöka beloppen och erbjuda fritidskortet till långt fler.

Dessutom gör vi det nu enklare för föreningarna att komma med när vi integrerar fritidskortet med de föreningssystem som föreningar använder sig av. Det känns fantastiskt – 6 000 föreningar har redan gått med, och

allt fler barn och ungdomar laddar ned det här kortet och får bättre möjligheter. Särskilt de som har det tuffare ska inte nekas möjligheten till en aktiv och meningsfull fritid.

Anf. 52 EMMA AHLSTRÖM KÖSTER (M):

Herr talman! Dyrt och ineffektivt – så lät det för några månader sedan. Samtidigt finns det mätningar som visar att hela 26 procent av de 300 000 barn som vi tror står allra längst ifrån och inte hade någon aktivitet alls nu eventuellt har det.

Om den här siffran stämmer, vad visar det på?

Anf. 53 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Det visar just att vi behöver göra nya saker för att nå fram till de barn som vi hittills inte har kunnat nå för att de ska få en aktiv och meningsfull fritid. Då duger det inte att göra precis det som man har gjort tidigare och förvänta sig ett annat resultat.

Det är skälet till att vi gör det här nu, och jag tycker att det känns fantastiskt att så många redan har tagit del av detta. Många fler kan dock få chansen, och vi ska nu hjälpas åt att sprida kunskap om att den här möjligheten finns. Jag är så glad att 6 000 föreningar redan har kommit med. Många fler kan det bli!

Kortare vårdköer

Anf. 54 CHRISTIAN CARLSSON (KD):

Herr talman! Vi kristdemokrater väljer vården. Vi arbetar för att den som är sjuk ska kunna få vård i tid. När Kristdemokraterna styrde Socialdepartementet förra gången, under alliansåren, halverades vårdköerna jämfört med när Göran Persson och Socialdemokraterna styrde Sverige. Därefter, när Magdalena Andersson och Socialdemokraterna hade chansen i åtta år, mer än fördubblades vårdköerna. Vårdköerna var rekordlånga redan före pandemin, och det har gjort att väldigt många människor har hamnat i kläm.

Ett av Kristdemokraternas viktigaste fokus inför valet 2022 var att kapa vårdköerna så att fler människor skulle kunna få vård i tid. Min fråga till sjukvårdsministern är: Hur har det gått för regeringen med arbetet att korta vårdköerna?

Anf. 55 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Tack till ledamoten för en viktig fråga!

Precis som ledamoten betonar var det här en viktig fråga för Kristdemokraterna, men det har också varit en viktig fråga för den här regeringen. Det innebär att vi har vidtagit åtgärder på många plan och arbetar på många fronter, och nu börjar vi se effekt av det.

Vårdköerna beror inte enbart på en faktor, utan det finns mer kapacitet i systemet än vad som hittills har nyttjats. Genom att till exempel rikta statsbidrag till särskilda insatser har vi mycket tydligt kunnat kapa köerna på några områden.

På totalen ser vi nu att köerna har minskat med 25 procent om vi jämför med precis före valet, rensat för säsongsvariationer. Vi plockar alltså inte

Anf. 56 CHRISTIAN CARLSSON (KD):

Herr talman! Det är tydligt för alla utom möjligtvis Magdalena Andersson att när Socialdemokraterna styr svensk sjukvård skapas vårdköer. När Kristdemokraterna styr kapas i stället vårdköerna.

Men även om trenden nu är bruten och vårdköerna minskar och är 25 procent kortare är det fortfarande för många människor som väntar på vård. Vad ska vi göra för att hålla i den positiva trenden och se till att vårdköerna fortsätter att minska?

Anf. 57 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Vi har tillsatt en kösamordnare som arbetar runt om i landet och följer regionernas arbete nära när det gäller att korta vårdköerna. Det handlar till exempel om att fånga upp vilka hinder som finns för att nyttja vård i andra regioner och hos andra utförare. Det är viktigt för regeringen att hålla i den här positiva trenden.

Jag vill ta tillfället i akt och avsluta mitt inlägg med att gratulera ledamoten på födelsedagen!

(Applåder)

(FÖRSTE VICE TALMANNEN: Vi instämmer i gratulationen.)

Den akademiska friheten

Anf. 58 JOAR FORSSELL (L):

Herr talman! Man vill nästan sjunga *Ja, må han leva* här i talarstolen, men jag ska använda min tid till annat.

Jag har en fråga till statsrådet Edholm. Runt om i världen utmanas högskolors, universitets, forskningsvärldens och hela akademins frihet, autonomi och självständighet, ibland av auktoritära ledare, ibland av press från andra stater. I Storbritannien har vi sett hur Kina har utövat press på enskilda universitet och högskolor. I andra delar av världen ser vi att pressen kommer direkt från stater som går i en mer auktoritär riktning.

Regeringen har presenterat att man ska utreda hur man kan se till att högskolorna och universiteten i Sverige blir mer självständiga. Min fråga till statsrådet Edholm är därför vad regeringen ser framför sig att vi ska göra för att se till att bevara den akademiska friheten så att högskolor och universitet får bedriva sin verksamhet på det sätt som de själva tycker är bäst.

Anf. 59 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Tack för en, tyvärr, viktig fråga!

Det är precis som ledamoten säger: På många håll i världen men också i Sverige begränsas den akademiska friheten, både för enskilda forskare och för våra lärosäten genom det system som vi har i dag.

Därför kommer regeringen i sommar att ta emot en utredning som handlar om enskilda forskares integritet och frihet. I dag ser vi att många

känner sig begränsade av till exempel främmande makt; det finns det utredningar som visar. Vi har även precis tillsatt en utredning som handlar om hur våra lärosäten ska bli mer fristående från staten och inte vara myndigheter på samma sätt som de de facto är i dag.

Anf. 60 JOAR FORSSELL (L):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret!

Det är precis som statsrådet säger en väldigt allvarlig situation, både här och i andra länder. Det finns en ökad press från främmande makt, men det finns också länder i världen som går i en auktoritär riktning. Vi behöver skydda våra universitet, högskolor och forskare från den här typen av press.

Min fortsatta fråga är därför: Vilka andra länder i Europa tittar vi på när vi går vidare med arbetet med att skydda forskare och den akademiska friheten?

Anf. 61 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Det är viktigt att förstå att vi inte lever i ett vakuum. Både Danmark och Finland har i relativ närtid ökat den akademiska friheten – helt enkelt ökat lärosätenas frihetsgrad.

Det blir viktigt för utredningen att titta bland annat på det, och jag är väldigt glad att kunna säga att lärosätenas rektorer verkligen välkomnar den här utredningen. Den behövs av många olika skäl.

Vinster i skolan

Anf. 62 AZRA MURANOVIC (S):

Herr talman! Jag skulle vilja fråga minister Edholm om Liberalernas ställningstagande här i riksdagen gällande vinstjakt i skolan.

Ministern har i dag hänvisat till att hon avser att återkomma med förslag som rör friskolekoncerner. Jag tror att svenska folket behöver få klara besked om Liberalernas ställningstagande, inte hänvisningar till framtida inriktningar eller avgränsade delar av friskolekoncerner.

När det gäller vinstintresset i skolan som princip, är det någonting som Liberalerna avser att driva på för att motverka eller inte? Socialdemokraterna har vid upprepade tillfällen lagt fram förslag om att förbjuda vinstuttag i skolan, och då har Liberalerna röstat nej till det. Om Liberalerna avser att driva vinststopp i skolan, Lotta Edholm, kommer ni då att rösta med Socialdemokraterna?

Anf. 63 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag vill precis som talmannen påpekade i början säga att jag naturligtvis svarar för regeringens ståndpunkter och det vi ämnar göra på området. Vill man veta vad Liberalerna mer specifikt anser kan man gå in på Liberalernas hemsida och läsa detta.

Regeringen vidtar nu många åtgärder för att få bort avarter i friskolesektorn. Häromveckan presenterade vi en lagrådsremiss om att offentlighetsprincipen ska gälla även i friskolorna. Vi ämnar också gå vidare med

de förslag som har lagts fram i olika omgångar när de har varit ute på remiss. Många förslag gör det betydligt svårare att ta ut vinst. Till exempel kommer det att bli vinstförbud vid stora kvalitetsproblem.

Prot. 2025/26:66
29 januari

Frågestund

Anf. 64 AZRA MURANOVIC (S):

Herr talman! Tack, Lotta Edholm, för svaret!

Jag har läst på Liberalernas hemsida att ni är för att stoppa vinstjakten i skolan. Därför undrar jag om ni har förmågan att få med er de övriga regeringspartierna på detta.

Anf. 65 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA

EDHOLM (L):

Herr talman! Vi jobbar vidare med de olika förslag som finns. Det har gjorts en rad olika utredningar. Det första steget är, precis som jag sa, detta med offentlighetsprincipen. Det kommer att komma fler förslag.

Vi jobbar också vidare med förslag kring nya läroplaner, nytt betygssystem och så vidare för att till exempel se till att betygsinflation inte längre kommer att vara möjlig.

Skärpta regler för internationella studenter

Anf. 66 ROBERT STENKVIST (SD):

Herr talman! Min fråga går också till statsrådet Edholm. SVT har uppmärksammat den sedan gammalt kända frågan om att utlandsstudenter kommer in på utbildningar för att kort efter terminsstart lämna utbildningen och i stället ta ett låglönejobb som till exempel Foodora-bud. På tre mindre lärosäten var det inte mindre än 106 studenter som hoppade av studierna kort efter terminsstarten, och det kan ju antas att det ser likadant ut över hela Sverige.

Svenska lärosäten anlitar rekryterare i utlandet. Dessa lär i vissa fall ut hur man förfalskar bankkonton för att lättare bli antagen. Samma rekryterare lockar med att man får jobba så mycket man vill. Att det i många fall bara handlar om att komma in i Europa görs det ingen hemlighet av.

Fråga ett: När kommer en skarp proposition om skärpta regler för utlandsstudenter? Och fråga två: Kommer regelskärpningarna som är på gång att räcka för att stoppa fusk?

Anf. 67 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA

EDHOLM (L):

Herr talman! Vi har just fattat beslut om en lagrådsremiss som ska göra det lättare för studenter och forskare att få stanna i Sverige, till exempel när de disputerat. Det är för många som lämnar Sverige när de är färdigutbildade.

Ledamoten efterfrågar ett skärpt regelverk, och det kommer också. Man kommer till exempel inte att kunna jobba hur mycket som helst utan maximalt 15 timmar per vecka. Vi skärper även kraven på studieresultat. Dessa åtstramningar finns det nu en lagrådsremiss kring.

Anf. 68 ROBERT STENKVIST (SD):

Herr talman! Det här är som sagt ett gammalt, känt problem. Ingenting hände ju under Socialdemokraternas åtta år. Riksrevisionen föreslog en del andra skärpningar, bland mycket annat av kraven på tillräckliga engelsk-kunskaper. Kan det bli aktuellt att skärpa reglerna ytterligare efter hand om det visar sig att de inte är tillräckliga?

Anf. 69 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Det återstår att se, men man ska komma ihåg att studenter tas in på samma villkor oavsett var de kommer ifrån. Då förutsätts till exempel att man har tillräckliga kunskaper i engelska för att det ska fungera. Problemet med otillräckliga kunskaper vid ankomst löses med betydligt skärpta krav när det gäller att genomföra studierna – annars kan man inte få stanna. Jag tror att de skärpningarna kommer att göra stor skillnad.

Kommuners vetorätt mot etablering av friskolor

Anf. 70 ISABELL MIXTER (V):

Herr talman! I dagens DN kan vi läsa om att Raoul Wallenbergskolan i Lidköping har fått tillstånd att öppna mellanstadium. Samtidigt behöver kommunen dra ned på platser i grundskolan på grund av minskat barnantal. Resultatet är tomma skolor som skattebetalarna behöver betala för.

Centerpartisten Andreas Bill i kommunen är kritisk till att skolan har fått tillstånd att öppna trots att kommunen visat att det kommer att påverka den negativt ekonomiskt. Till och med centerpartister, som är ivriga att försvara marknadsskolan, ser alltså att kommunerna påverkas negativt av den fria etableringsrätten.

Skolan ska vara till för barnen, inte för aktieägarna. I regeringens vinstutredning finns förslag på att kommunernas yttranden ska få större tyngd. Min fråga till Lotta Edholm är: Varför föreslås inte ett veto? Det är trots allt skattebetalarnas pengar som slösas på tomma utbildningsplatser och vinster till aktieägarna.

Anf. 71 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Det här är en väldigt viktig fråga. Vi har precis tagit emot en utredning som tar sikte på de här problemen. Den utredningen kommer nu att remitteras, och när remissrundan är genomförd tar vi naturligtvis förslagen vidare.

Anf. 72 ISABELL MIXTER (V):

Herr talman! Det finns inga förslag i den utredningen om att införa ett skarpt veto. Jag frågar mig varför regeringen försvarar ett system där man kan få etablera sig fritt trots att det är påtagligt negativt för kommunerna och för skattebetalarna att man fritt får öppna skolor där det inte finns behov.

Lotta Edholm nämnde att mycket stora kvalitetsbrister ska vara ett hinder för att man ska få ta ut vinst. Är det rimligt att bjuda förskolebarn på knäckebröd och vatten till frukost?

Anf. 73 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Tack, ledamoten, för ytterligare frågor!

Regeringen genomför som sagt stora förändringar på friskoleområdet. De berör också frågan vad kommunerna ska ha att säga till om vid en eventuell etablering eller när en skola vill utöka sina platser. Den utredningen har vi precis tagit emot i regeringen, och den kommer nu att remitteras på sedvanligt sätt.

Frågestund

Utvisningar och kompetensförsörjning

Anf. 74 NIELS PAARUP-PETERSEN (C):

Herr talman! Jag skulle också vilja ställa en fråga till Lotta Edholm.

Högkompetent personal från andra delar av världen lämnar just nu Sverige på grund av att de ser att deras säkerhet undermineras. De vet inte hur deras framtid ser ut. Deras barn utvisas. De ser att svenska staten saknar intresse av att välkomna människor som kan bidra till vårt land.

Vi slänger ut människor som går till jobbet varje dag, som bidrar inom välfärd och företag och som tjänar de löner vi tycker är rimliga på arbetsmarknaden. Varför anser regeringen att det är ett vettigt sätt att säkra kompetensen i den svenska välfärden och i svensk industri?

Anf. 75 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Den här frågan berör många olika områden, men jag tror att det för de flesta är ganska självklart att vi måste skapa ordning och reda i invandringen till Sverige. Vi har alldeles för många som lever i ett skuggsamhälle. Det talas om uppemot 100 000 människor som befinner sig i Sverige utan att ha rätt att göra det. Det måste vi göra någonting åt. Vi måste samtidigt locka och attrahera kompetent arbetskraft till Sverige.

Som jag var inne på tidigare måste vi inte bara locka hit forskare och studenter utan också se till att de vill vara kvar i Sverige. Det är i skenet av det som vi lägger fram en rad olika förslag till riksdagen om hur detta ska bli möjligt.

Anf. 76 NIELS PAARUP-PETERSEN (C):

Herr talman! Det hade varit underbart om regeringen hade skapat ordning och reda i migrationspolitiken, men regeringen skapar ju oreda. Om man är barn till invandrare och just nu är mellan 18 och 21 år gäller tre eller fyra olika regler. Några gör att man slängs ut som 18-åring och några när man är 21 år, och det beror på regeringens politik. Om ens pappa får permanent uppehållstillstånd skickas man ut. Om han inte får det får man stanna. Det är absurt, och det är en oreda som regeringen skapat.

Hur bidrar det här till att göra Sverige mer attraktivt för högkompetent personal?

Anf. 77 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Precis som jag sa i ett inlägg tidigare i debatten har regeringen tagit emot en utredning som adresserar en del av de problem som Niels Paarup-Petersen tar upp. Vi kommer att komma tillbaka i frågan.

Men viktigt är också de stora förändringar som nu sker för att attrahera både studenter och forskare att komma till Sverige men också att välja att stanna kvar här efter att de till exempel har disputerat.

Medel till folkbildning och kultur

Anf. 78 MATS BERGLUND (MP):

Herr talman! Den här frågan har Joar Bohman, som är prao hos Miljöpartiet, bett mig ställa till Lotta Edholm. Joar sitter uppe på läktaren i dag.

Efter nedskärningar och minskat statligt stöd till studieförbund och folkhögskolor har många verksamheter påverkats negativt ekonomiskt. Vissa har till och med tvingats stänga. Det här har minskat tillgången till folkbildning och kultur i samhället. Eftersom folkbildningen är en viktig del av den svenska demokratin undrar Joar hur regeringen ser på de demokratiska konsekvenserna av dessa nedskärningar.

Anf. 79 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Det var en mycket fin fråga, Mats Berglund, som din praoelev ställde till mig.

Folkbildningen är en viktig demokratisk institution i Sverige. Den vilar på olika fötter, och den vilar också på olika typer av finansiering. När det gäller till exempel folkhögskolorna har vi lagt till pengar, bland annat för att man ska kunna bedriva mer utbildning riktad till människor med utländsk bakgrund som har svårt att komma in på arbetsmarknaden men också till människor med en funktionsnedsättning. Där satsar vi mycket pengar.

Det är viktigt att komma ihåg att folkbildningen inte enbart vilar på statlig finansiering. Vi har sett att kommunerna har skurit ned väldigt mycket på folkbildningen de senaste åren. Därför har jag bjudit in Sveriges Kommuner och Regioner för att diskutera frågan.

Anf. 80 MATS BERGLUND (MP):

Herr talman! Tack, Lotta Edholm, för svaret!

Nu får jag möjlighet att ställa en egen fråga också. Christer Nylander lämnade en utredning om folkbildningen till regeringen för ungefär ett och ett halvt år sedan. Utredningen togs emot väldigt väl och brett av sektorn. Men jag har inte sett att regeringen har reagerat på utredningen än, och jag ser heller ingen proposition i propositionslistan.

Avser Lotta Edholm och regeringen att gå vidare med Christer Nylanders utredning under mandatperioden?

Anf. 81 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Denna fråga bereds fortfarande i Regeringskansliet. Jag har inga nya uppgifter att lämna här.

Anf. 82 MERIT FROST LINDBERG (M):

Herr talman! Min fråga går till jämställdhetsminister Nina Larsson. Den jämställdhet vi har i Sverige i dag gäller tyvärr inte för alla. Ett parallellsamhälle har fått växa fram genom importerat hedersvåld och förtryck som påminner om Sverige för hundra år sedan. Det är ett av våra absolut största samhällsproblem.

Regeringen har tagit krafttag mot detta och inrättar nu Rådet för kvinnofrid, som också ska jobba mot hedersvåld och förtryck. Men trots att politiken har tagit krafttag och stora steg framåt är det tydligt att arbetet mot hedersvåld och förtryck fortfarande hindras och försväras av rädsla för att stigmatisera, med det kulturellrelativistiska synsättet som grund, något som också är utspritt i myndigheter och andra viktiga instanser.

Min fråga till ministern är hur hon avser att säkerställa att arbetet i rådet inte kommer att hindras av kulturellrelativism och fortsatt förnekande.

Anf. 83 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Herr talman! Stort tack till ledamoten för en mycket angelägen fråga!

Det hedersrelaterade våldet och förtrycket är den värsta sortens kvinnoförtryck som vi ser i Sverige i dag. Det är ett omfattande samhällsproblem. Det är mycket viktigt och bra att ledamoten lyfter fram betydelsen av att vi sätter fokus på och prioriterar frågan om hedersrelaterat våld och förtryck också i det nationella rådet för kvinnofrid. Det är definitivt något som jag tar med mig och som jag har för avsikt att göra.

Det är precis som ledamoten säger: Den här regeringen har gjort mer än någon tidigare regering för att motverka det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Det gäller allt från straffskärpningar, ny lagstiftning, ökade resurser och bättre styrning till ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål som synliggör det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Detta arbete kommer inte att avstanna med rådet. Tvärtom ökar vi nu farten och kraftsamlar framgent.

Anf. 84 MERIT FROST LINDBERG (M):

Herr talman! Ett av de absolut farligaste skedena när en kvinna är utsatt för våld i nära relation är just när hon ska försöka lämna relationen. Det är ofta där och då som det handlar om liv eller död. Därför har regeringen tagit fram ett omfattande lämnprogram som ska samla många av de åtgärder som behövs för att stötta hela vägen i processen.

När man är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck krävs det samtidigt särskilda insatser. Hur har lämnprogrammet anpassats utifrån det?

Anf. 85 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för den kompletterande frågan, som också är mycket betydelsefull.

En anledning till att regeringen har fattat beslut om det nya jämställdhetspolitiska delmålet är att synliggöra, förbättra och tydliggöra styrningen mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Precis som ledamoten beskriver är det alltför vanligt att vi runt om i Sverige kan se hur man relativiserar sådant förtryck och våld av rädsla för att bli kallad rasist eller för

Frågestund

att man inte vill stöta sig med personer. Man kanske till och med själv är en del av hedersförtrycket.

Förbud mot heltäckande slöja

Anf. 86 LILI ANDRÉ (KD):

Herr talman! Min fråga går till jämställdhetsminister Nina Larsson.

Vi kristdemokrater har länge varit tydliga med att jämställdhet inte kan reduceras till ord utan måste försvaras i praktiken. Plagg som niqab och burka är inte neutrala kulturella uttryck. De är starkt könssegregerade symboler som i grunden strider mot principen om kvinnors frihet, egenmakt och delaktighet i samhället.

Vi kristdemokrater har i flera sammanhang lyft upp att detta ytterst handlar om vilket samhälle vi vill ha där man kan leva sitt liv enligt de värderingar som präglar det svenska samhället. I ett öppet samhälle möter vi varandra ansikte mot ansikte.

Flera europeiska länder har redan infört förbud mot heltäckande slöja i det offentliga rummet med hänvisning till just jämställdhet, integration och mänskliga rättigheter. Mot den bakgrunden vill jag fråga jämställdhetsministern: När kommer beslut om ett förbud mot niqab och burka i det offentliga rummet?

Anf. 87 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Herr talman! Stort tack till ledamoten för en viktig fråga!

Den typen av företeelse, heltäckande slöja, är i allt väsentligt ett pågående kvinnoförtryck och har ingenting med frivillighet att göra. Regeringen är på väg att kriminalisera psykiskt våld, vilket kommer att innefatta tvång gällande religiös klädsel av olika slag men också omvändelseförsök och annat. Vår bedömning är att detta kommer att kunna vara en träffsäker lagstiftning också i detta hänseende.

Regeringen har också tillsatt en utredning om hur vi kan motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskola och skola. Jag ser fram emot att ta del av utredningens förslag inom de områdena.

Anf. 88 LILI ANDRÉ (KD):

Herr talman! Ja, niqab och burka har ett syfte, nämligen att osynliggöra kvinnan. Heltäckande slöjor är inte förenligt med värderingar om jämställdhet i det svenska samhället.

Min fråga är: När kan ministern meddela att en lagstiftning kan komma till stånd så att Sverige inför förbud mot niqab och burka?

Anf. 89 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Herr talman! Vår bedömning är att den kommande lagstiftning som kriminaliserar psykiskt våld också omfattar tvång gällande exempelvis religiös klädsel och kan ha en träffsäker funktion också i det fallet. Det är viktigt att vända och vrida på alla stenar för att stärka arbetet mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Det kommer vi att behöva göra även fortsättningsvis.

Anf. 90 DZENAN CISIJA (S):

Herr talman! Sverige har redan i dag nationella digitala lösningar som används i hälso- och sjukvården, till exempel för att dela journaler över regiongränser. Regeringen är inte intresserad av att ta över och vidareutveckla dem.

Samtidigt har regeringen gett E-hälsomyndigheten i uppdrag att bygga en ny nationell digital infrastruktur med målet att förbättra informationsutbytet. Men trots EU-krav, utredningar och färdplaner saknas fortfarande, efter tre och ett halvt år, besked om när detta ska ge konkret nytta i vården.

Jag vill fråga socialministern: Har regeringen beslutat vilket år den nationella digitala infrastrukturen ska vara införd och fungera i vården, så att regionerna kan planera?

Anf. 91 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack, ledamoten, för frågan!

Vi gör något som Sverige inte har gjort hittills: Vi säger att staten ska ta ett större ansvar för den digitala infrastrukturen – så att det finns en infrastruktur som når fram till alla vårdgivare, så att vi är helt överens om vilka regler som ska gälla för att man ska kunna utbyta information och så att patientdata följer med varje patient, oavsett i vilken region man råkar bo eller befinner sig eller vilken vårdgivare man råkar vända sig till. Detta har inte fungerat i Sverige med den frivilliga samverkan vi har förlitat oss på. Det är därför vi har sagt att vi ska ersätta och komplettera det som redan finns och göra något som faktiskt åstadkommer någonting.

Det här är en av de mest underskattade reformer som vi jobbar med för att skapa bättre patientsäkerhet och bättre nytta för vårdens medarbetare i stället för att de ska sitta och mata in uppgifter i olika system.

De första stegen har redan tagits. I juni händer ytterligare saker. Sedan kommer detta successivt att rullas ut och skapa nytta för patienter och för vårdens medarbetare.

Höjd vab-ersättning för pappor

Anf. 92 SARA GILLE (SD):

Herr talman! Jämställdhetsministern har nyligen i Arbetsvärlden föreslagit att vab-ersättningen ska höjas för att locka fler pappor att ta ut ersättning för vård av sjukt barn. Ambitionen kan låta god, men upplägget riskerar att bli skevt. I praktiken innebär det att staten vill höja ersättningen för att få män att ta ett ansvar som många kvinnor redan tar. I många familjer är det faktiskt inte brist på vilja som avgör utan hur vardagspusslet ska gå att få ihop.

Samtidigt är problemen större än vab. Kvinnor tar fortfarande ett tyngre omsorgsansvar och går oftare ned i arbetstid och får därmed lägre livsinkomst och lägre pension.

Min fråga går till jämställdhetsministern. Jämställdhetspolitik måste handla om verkliga ekonomiska konsekvenser och inte symbolpolitik. Hur motiverar ministern ett förslag som i praktiken belönar mäns ansvarstag-

Frågestund

ande när kvinnor tar större ansvar och dessutom får betala med sämre löneutveckling och lägre pension?

Anf. 93 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Herr talman! Tack, ledamoten, för en mycket viktig fråga!

Den ekonomiska jämställdheten är inte vad den borde vara. Ekonomisk jämställdhet är ett av våra jämställdhetspolitiska delmål, och vi har en pågående utredning som kikar på några av de aspekter som ledamoten nu lyfte. Jag ser mycket fram emot utredningens förslag, som kommer senare i vår.

Kvinnors löner halkar efter när de föder barn, under föräldraförsäkringsperioden men också under den efterföljande period när de är hemma för vård av barn. Det finns flera olika aspekter av detta.

Kvinnors löner är generellt lägre. Den här regeringen har precis kommit med ett lagförslag med anledning av lönetransparensdirektivet som träder i kraft den 1 juli i år, som också kommer att ha effekt för att minska det osakliga lönegapet mellan män och kvinnor.

Barns trygghet på nätet

Anf. 94 HELENA VILHELMSSON (C):

Herr talman! Min fråga handlar om den lättillgängliga våldsamma pornografin, som finns i våra barns byxfickor dygnet runt. Min fråga går till jämställdhetsminister Nina Larsson.

Det är inte som förr. Tidningarna i butiken, som vi tjuvtittade på, är ersatta av grov, hänsynslös pornografi på nätet, levererad av miljontals porrsajter, helt öppet. Medan vi lärde oss om sex från en ibland rodnande lärare och tidningen Kamratposten uppger många unga i dag att en av de största källorna till sex- och samlevnadsundervisning är den porr som finns på nätet. Detta ger förstås en oerhört skev och skadlig syn på sexualitet och samtycke.

Jag behöver inte läsa upp vad de mest sedda filmerna har för titlar. Det är opassande, och jag skulle förmodligen få en tillsägelse av talmannen efteråt. Men för våra barn finns detta helt fritt att ta del av.

Jag undrar: Vad gör ministern och regeringen? Vad har man vidtagit för åtgärder för att göra nätet tryggt för barn? Ett skärmförbud i skolan hjälper föga eftersom porrfilmerna är tillgängliga dygnet runt. Vilka åtgärder planeras?

Anf. 95 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Herr talman! Tack till ledamoten för en angelägen fråga!

Precis som ledamoten beskriver skildras mycket elände och värderingar på nätet och kommer rakt ned i våra barns fickor på ett sätt som vi aldrig skulle acceptera om det skedde på gatan eller vid köksbordet. Detta behöver vi öka medvetenheten om, synliggöra och bemöta med full kraft.

Min statsrådskollega Jakob Forssmed och regeringen har en pågående utredning om åldersgränser i sociala medier, vilket vi är flera som har drivit mycket hårt. I utredningsdirektivet framkommer att också andra videodelningssajter på nätet bör ses över för att eventuellt beläggas med åldersgränser. Min bild är att vi definitivt behöver göra det. Om vi fastställer

Ungas psykiska ohälsa

Frågestund

Anf. 96 JACOB RISBERG (MP):

Herr talman! Jag har i dag fått min mycket angelägna fråga från vår praoelev Eliah Lilja, som även sitter på läktaren och följer den här frågestunden.

Psykisk ohälsa bland unga beskrivs ofta som ett växande problem. Men begreppet används brett – det kan handla om allt från stress till allvarlig sjukdom.

Min fråga till socialminister Jakob Forssmed är: När regeringen prioriterar inom detta område, vilken konkret utveckling är det ni ser som mest oroande, och hur har den analysen styrt de prioriteringar ni gjort under mandatperioden?

Anf. 97 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack, Jacob Risberg och Eliah Lilja, för en oerhört angelägen fråga!

Jag håller med om bilden att man måste dela upp psykisk ohälsa. Det har blivit som ett stort svart moln som hänger över oss, där vi inte riktigt ser vad som hör till livet och som vi måste lära oss att hantera på olika sätt – det kan vi göra tillsammans – och vad som hotar livet, alltså de allvarliga former som kräver den samlade och specialiserade psykiatrins resurser.

Vi börjar med att stärka resurserna till barn- och ungdomspsykiatrin, för det kan vara förödande att stå i långa köer. Det är en viktig del.

Nu går vi vidare med att ta fram nya kursplaner i skolan. Det handlar om att stärka kunskapen om psykisk hälsa i skolan för att man ska kunna få fler egna redskap för att hantera situationer som stress och det som händer i kroppen när man upplever olika saker. Man ska kunna hantera det som hör till livet och skilja det från det som hotar livet, där vårdens samlade resurser behövs. Här finns mycket kvar att göra.

AI-fusk och utbildning

Anf. 98 JOHANNA RANTSI (M):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm. Frågan handlar om AI och utbildning.

Det har rapporterats mycket om det AI-fusk som sker ute på våra lärosäten. De senaste siffrorna visar på en fördubbling av antalet avstängningar sedan 2023. Hela 770 studenter har blivit avstängda sedan dess.

Samtidigt är AI ett otroligt viktigt verktyg för framtidens arbetsliv. AI används redan i dag inom allt från forskning och vård till industri, offentlig förvaltning och utbildning. Förmågan att förstå, använda och förhålla sig kritisk till AI kommer att vara avgörande för studenters framtida anställbarhet och samhällets konkurrenskraft.

Jag undrar, herr talman: Hur arbetar regeringen för att komma till rätta med fuskets samtidigt som vi säkerställer att studenter lär sig använda AI på ett konstruktivt sätt?

Anf. 99 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Låt mig först konstatera att fusk med hjälp av generativ AI inte på något sätt förbättrar en students kunskaper eller genererar mer kunskap i samhället. Fusk är fusk, oavsett hur man går till väga.

Vi har gett Universitetskanslersämbetet i uppdrag att kartlägga hur lärosätena jobbar med den här frågan. Det är glädjande att se hur hårt man nu anstränger sig för att till exempel lägga om examinationer. Vi ser fler gammaldags salstentor, muntliga examinationer och så vidare för att man ska komma till rätta med det här.

Lärosätena håller själva, genom SUHF, på att se över om det behövs gemensamma nationella riktlinjer på det här området. Jag är glad att kunna säga att det sker väldigt mycket nu. Fusk är fusk, oavsett hur det sker.

Vinstförbud i skolan

Anf. 100 IDA EKEROTH CLAUSSE (S):

Herr talman! Det har varit intressant att lyssna på de svar som mina kollegor har fått om vinstförbud i svensk skola.

Jag konstaterar att Liberalerna sitter i regeringen. Samtidigt säger sig Liberalerna vilja driva på för ett vinstförbud i svensk skola. Jag vill återigen försöka få svar från ministern om hur Liberalerna skulle rösta om ett vinstförbud åter tas upp i riksdagen. Skulle Liberalerna rösta ja eller nej?

Anf. 101 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag påminner om att frågorna inte ska handla om förhållanden inom politiska partier.

Anf. 102 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Svaret blir samma som tidigare. Vi jobbar nu med den största förändringen av friskolesektorn sedan friskolorna infördes på bred front för mer än 30 år sedan. Vi har påbörjat arbetet med att bland annat genomföra att offentlighetsprincipen också ska gälla fristående skolor framgent.

Vi jobbar med en rad olika förslag som kommer att stoppa vinster när man till exempel har stora kvalitetsproblem i friskolorna, och vi kommer att fortsätta det arbetet. Vi har just tagit emot den senaste utredningen på det området.

Jag kan konstatera att under de åtta år då Socialdemokraterna var ansvariga för detta gjorde de mycket lite åt de problem som man redan då kunde se.

(Applåder)

Godkännande av sär läkemedel

Anf. 103 CHRISTIAN LINDEFJÄRD (SD):

Herr talman! Flera hundratusen människor i Sverige lever i dag med sällsynta diagnoser och är i behov av så kallade sär läkemedel.

Trots att Sverige ofta framhålls som en ledande life science-nation ligger vi i dag efter många andra europeiska länder när det gäller att godkänna och tillgängliggöra nya läkemedel. En bidragande orsak är den svenska modellen, där två separata aktörer – TLV på ena sidan och regionerna inom NT-rådet på andra sidan – ansvarar för bedömningen och införandet av nya läkemedel.

Denna ordning leder ofta till långa och resurskrävande processer, vilket får till följd att patienter med stora medicinska behov får vänta betydligt längre på behandling jämfört med patienter i andra EU-länder. Den långsamma processen riskerar inte bara att försämra livskvaliteten och överlevnaden för patienter med sällsynta diagnoser utan underminerar på sikt även Sveriges ställning som ledande life science-nation.

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att säkerställa att fler sällsynta läkemedel kan godkännas och införas snabbare i Sverige, så att patienter med sällsynta diagnoser får tillgång till nödvändig behandling utan oskäligt dröjsmål?

Anf. 104 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack, Christian Lindefjärd, för en väldigt angelägen fråga som berör många personer!

Jag känner verkligen den frustration som många ger uttryck för när man vet att det finns läkemedel som kan hjälpa, bota och lindra men som man inte riktigt får tillgång till.

Regeringen arbetar aktivt med frågan om sällsynta läkemedel. Vi prioriterar den högt. Vi har tidigare gett Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket i uppdrag att se över hur man arbetar med den här frågan. Sedan ett år tillbaka har man ett nytt arbetssätt där man värderar läkemedel för sällsynta sjukdomar och tillstånd högre än vad man har gjort tidigare. Jag har förhoppningar om att detta ska leda till förbättringar, men det finns förstås skäl att följa utvecklingen.

Ledamoten pekade på den andra delen av läkemedelssystemet, som ligger hos regionerna. De behöver säkerställa att NT-rådet har den kapacitet som krävs för att det inte ska bli onödiga fördröjningar i behandlingar och annat.

Jag kan konstatera att Vårdansvarskommittén har pekat på att staten bör ta ett mer samlat ansvar för läkemedelsfrågorna. Detta bereds i Regeringskansliet.

Tryggare villkor för svenska elitidrottare

Anf. 105 ANNE-LI SJÖLUND (C):

Herr talman! Om bara några dagar startar OS och därefter Paralympics. Då sitter många av oss framför tv:n och hejar på och känner stor stolthet över våra svenska olympier och paralympier, som har lagt år av hårt arbete bakom sig. De inspirerar barn, bygger stolthet och visar vad som är möjligt.

Bakom prestationen finns dock en annan verklighet. Många elitidrottare kämpar med ekonomin, kombinerar träning med jobb och studier och oroar sig för livet efter karriären. I dag tvingas elitidrottare till och med betala för att tävla för Sverige. Sverige ska ha råd med både bredd och topp. Ingen ska behöva skuldsätta sig för att bära blågult.

Frågestund

Jag vill därför fråga Jakob Forssmed: Hur vill regeringen säkerställa tryggare villkor för svenska elitidrottare, inklusive parasportare, så att de kan satsa på toppnivå utan att vardagen eller framtiden kraschar?

Anf. 106 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack, ledamoten, för frågan!

Vi är många som ser fram emot detta, och den fantastiska svenska idrottsrörelsen levererar gång på gång i OS och Paralympics. Det visar att vi gör saker rätt i den svenska idrottsmodellen, där idrottsrörelsen har stor frihet att själv fördela de 2,1 miljarder kronor som staten varje år satsar på idrotten.

Det handlar om att värna en stor bredd. Grunden för en bra elitverksamhet är ju att man har många som börjar och fortsätter. Sedan ska vi naturligtvis hela tiden se över om det finns ytterligare saker vi kan göra. En god sak är till exempel elitidrottsvänliga lärosäten.

En sak som vi gör nu är att se över sponsring och öka möjligheterna för det privata näringslivet att stötta idrotter som inte har så stor publik men som ändå är väldigt angelägna för oss att satsa på. Det är något som vi nu förändrar.

Nationell strategi för sällsynta hälsotillstånd

Anf. 107 NORIA MANOUCHI (M):

Herr talman! I Sverige lever cirka en halv miljon människor med ett sällsynt hälsotillstånd. Det tar i snitt sju år att få en diagnos, och Sverige har länge varit ett av få länder i EU som saknar en nationell strategi för sällsynta hälsotillstånd.

När vi fick en moderat statsminister gavs ett uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram en nationell strategi för sällsynta hälsotillstånd. Min fråga till sjukvårdsministern är när vi kan förvänta oss att den strategin är på plats och hur implementeringen kommer att se ut.

Anf. 108 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Tack till ledamoten för en viktig fråga!

Globalt uppskattas det finnas mellan 6 000 och 8 000 sällsynta diagnoser. Det säger något om hur oerhört komplex den här frågan är och hur svårt det är för den här patientgruppen att få rätt vård.

Precis som ledamoten lyfte fram här har den här regeringen genom min föregångare på posten tagit initiativ till en strategi, äntligen. Den är inte alls långt bort. Vi har tagit emot den från Socialstyrelsen, och den bereds nu. Remissvaren samlas in och beaktas, och slutprodukten kommer att beslutas om inom mycket kort.

Vinster i skolan

Anf. 109 PEDER BJÖRK (S):

Herr talman! Den här frågestunden har nu pågått i lite över en timme, och flera av mina kollegor har ställt frågor till statsrådet Edholm om vinstförbud i skolan.

Hittills har statsrådet inte kunnat svara rakt och tydligt på den frågan, utan vi har fått höra om massor av andra saker – och vi har fått en hänvisning till Liberalernas hemsida för att få veta något mer om liberal politik.

Dessutom påstår statsrådet Edholm att Socialdemokraterna inte har gjort någonting för att stoppa marknadsskolan. Inget kunde vara mer fel. Socialdemokraternas regering lade ju fram ett förslag här i kammaren, som Liberalerna röstade mot.

Jag ger statsrådet Edholm ytterligare en chans att svara på den här frågan: Är statsrådet beredd att driva i regeringen att man ska sätta stopp för vinsterna i svensk skola, ja eller nej?

Anf. 110 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Vi i regeringen gör nu de största förändringarna av friskolesektorn på 30 år, det vill säga sedan friskolereformen tillkom. Det gör vi för att vi ser att det finns stora brister.

Vi gör det genom reformer som är riktade både till det kommunala skolväsendet och till de fristående skolorna. Det handlar till exempel om nya läroplaner och ett nytt betygssystem som kommer att göra det omöjligt att konkurrera med glädjebetyg.

Vi styr upp och reglerar svensk skola på ett sätt som aldrig skulle ha skett med socialdemokratisk politik. Till exempel reglerar vi tillgången till riktiga läroböcker och bemannade skolbibliotek.

Vi gör också förändringar som är riktade direkt mot friskolesektorn. Det första förslaget är nu lagt på bordet och handlar om offentlighetsprincipen. Vi har också ett antal förslag som handlar om precis det som ledamoten är ute efter, alltså reglering av vinster. Vi kommer att återkomma i den frågan.

Bältrosvaccination för alla äldre

Anf. 111 KARIN SUNDIN (S):

Herr talman! Jag har en fråga till socialminister Jakob Forssmed.

Vaccinationer är ett effektivt sätt att minska risken för allvarliga sjukdomar. Tack vare allmänna vaccinationer har många sjukdomar nästan helt försvunnit från Sverige och världen, men det finns mer att göra.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccin mot bältros för alla som är 65 år och äldre. Men det är dyrt – de två sprutor som behövs kostar ungefär 5 000 kronor. I andra länder betalar samhället en del av eller hela den kostnaden, men inte i Sverige.

Vi socialdemokrater tycker att regeringen borde se över om dagens vaccinationsprogram för riskgrupper kan göras om till ett bredare program för alla över 65 år och om det också kan omfatta bältrosvaccin.

Min fråga är om socialministern verkligen tycker att det är rimligt som det är i dag – att det bara är äldre med god ekonomi som kan följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer och skydda sig mot bältros.

Anf. 112 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack till ledamoten för frågan! Ja, vad är vackrare i världen än verkningsfulla vaccin i vården?

Vi utrotar nu vattkoppor. Vi kommer att införa det i nationella vaccinationsprogram. Det känns otroligt bra. Vi lyfter den bördan från föräldrar och barn som på det sättet slipper den smärtsamma sjukdomen.

Bältrosvaccin är också en möjlighet att jobba mot en rätt plågsam sjukdom. Vi har inte fått in underlag från Folkhälsomyndigheten om att det ska ingå i ett nationellt vaccinationsprogram. Rekommendationerna finns. Det finns inget som hindrar regionerna från att gå in och till exempel subventionera detta för sina regioninvånare.

Det är den ordning vi hittills har haft för detta. Men vi vet att det finns förslag från Vårdansvarskommittén om att staten i framtiden ska ta ett större ansvar för vaccinationsarbetet också i bredare mening. Det är något som bereds i Regeringskansliet.

Stopp för vinster i skolan

Anf. 113 JONATHAN SVENSSON (S):

Herr talman! Flera av mina socialdemokratiska kollegor har frågat statsrådet Edholm hur hon ställer sig till den svenska marknadsskolan och ett vinstförbud inom den.

Vi socialdemokrater har flera gånger lagt konkreta, faktiska förslag på riksdagens bord om ett stopp för vinsterna i svensk skola. Gång på gång har Liberalerna sagt nej till de förslagen. Jag kan inte tolka det på annat vis än att Liberalerna fortsätter att stå upp för en svensk marknadsskola med ett vinstintresse, där elevernas stöd prioriteras efter aktiebolagens storvinster.

Det här är vi socialdemokrater starkt kritiska till. Det är därför vi gång på gång har lagt faktiska förslag på riksdagens bord.

Jag vill en sista gång fråga statsrådet Edholm: Om vi lägger fram ytterligare ett sådant förslag, kommer då Liberalerna att ställa upp på det?

Anf. 114 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Man får ju inte olika svar när man ställer samma fråga. Det hoppas jag att ledamoten förstår.

Jag har här försökt redovisa vad regeringen gör åt de brister som vi ser i friskolesektorn. Vi gör nu de största förändringarna på 30 år. Jag har till exempel redovisat att vi nu har lagt fram förslag om att offentlighetsprincipen ska gälla också friskolorna. Det är ett förslag som den här regeringen ger. Vi kommer också att lägga fram förslag när det gäller vinstintresset i friskolesektorn.

Men det är också viktigt att påpeka att den här frågestunden riktar sig till oss som företrädare regeringens åsikter och det som regeringen ämnar göra. Jag tycker att det är viktigt att hålla fast vid den principen, som faktiskt har slagits fast av den här församlingen.

(Applåder)

Frågestunden var härmed avslutad.

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Motioner

med anledning av skr. 2025/26:89 Riksrevisionens rapport om arbetsrättsliga villkor i offentlig upphandling

2025/26:3896 av Mikael Damberg m.fl. (S)

2025/26:3898 av Andrea Andersson Tay m.fl. (V)

§ 8 **Anmälan om interpellationer**

Följande interpellationer hade framställts:

den 28 januari

2025/26:311 Sveriges hållning till Västsahara

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:312 Sveriges hållning till Västsahara

av *Johan Büser* (S)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

§ 9 **Anmälan om frågor för skriftliga svar**

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 28 januari

2025/26:431 Utökad polisiär användning av dna-baserad släktforskning

av *Ulrika Westerlund* (MP)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:432 Ventil för att förhindra tonårsutvisningar

av *Tony Haddou* (V)

till migrationsminister Johan Forssell (M)

2025/26:433 Effekterna av 95-procentsregeln

av *Isak From* (S)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:434 Skillnader i industrins konkurrensförutsättningar

av *Isak From* (S)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:435 Sveriges biodiversitetsstrategi och handlingsplan (NBSAP)

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 28 januari

2025/26:402 Jordbruksverkets handläggningstider

av *Rickard Nordin* (C)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2025/26:398 Inkludering av geoenergi i Kraftlyftet

av *Rickard Nordin* (C)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:404 Val av remissinstanser angående genomförande av plattformsdirektivet (SOU 2026:3)

av *Adrian Magnusson* (S)

till arbetsmarknadsminister Johan Britz (L)

2025/26:406 Dömda för sexualbrott som avtjänar sitt straff i verksamheter bland barn

av *Teresa Carvalho* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:407 De rikastes påverkan på klimatet

av *Kajsa Fredholm* (V)

till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

2025/26:403 Avskaffande av det kommunala vetot för uranbrytning

av *Rickard Nordin* (C)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:412 Upphävd förordning om kooperativ utveckling

av *Mikael Larsson* (C)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:410 Fackavgift och a-kasseavgift i förbehållsbeloppet

av *Markus Kallifatides* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:408 Höjda elnätsavgifter och effekttariffernas påverkan på hushåll i elområde SE4

av *Jessica Stegrud* (SD)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:413 Rättsskydd för personer med LSS vid allvarliga missförhållanden

av *Nils Seye Larsen* (MP)

till socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M)

2025/26:409 Mäklares ansvar och köparens skydd vid fastighetsaffärer

av *Denis Begic* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:414 Dimensionering av gymnasie- och vuxenutbildning

av *Robert Olesen* (S)

till gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm (L)

2025/26:411 Den syriska regimen våld mot civila

av *Håkan Svenneling* (V)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 15.19.

Prot. 2025/26:66
29 januari

Sammanträdet leddes
av andre vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 13.26 och
av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANNA BLOMDAHL

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Ärenden för hänvisning till utskott	1
§ 2 Svar på interpellation 2025/26:277 om idrottens tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning	1
Anf. 1 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	1
Anf. 2 ANNA WALLENTHEIM (S).....	2
Anf. 3 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	3
Anf. 4 ANNA WALLENTHEIM (S).....	4
Anf. 5 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	5
Anf. 6 ANNA WALLENTHEIM (S).....	6
Anf. 7 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	6
§ 3 Svar på interpellation 2025/26:280 om förändringar av det statliga bolaget Samhall	7
Anf. 8 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L).....	7
Anf. 9 JONATHAN SVENSSON (S).....	8
Anf. 10 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L).....	9
Anf. 11 JONATHAN SVENSSON (S).....	9
Anf. 12 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L).....	11
Anf. 13 JONATHAN SVENSSON (S).....	11
Anf. 14 Arbetsmarknadsminister JOHAN BRITZ (L).....	12
§ 4 Svar på interpellation 2025/26:231 om en trygg miljö i förskolan	13
Anf. 15 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	13
Anf. 16 ISABELL MIXTER (V)	14
Anf. 17 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	15
Anf. 18 ISABELL MIXTER (V)	15
Anf. 19 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	16
Anf. 20 ISABELL MIXTER (V)	17
Anf. 21 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	17
§ 5 Svar på interpellation 2025/26:272 om likvärdigt stöd till barn och unga med NPF	18
Anf. 22 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	18
Anf. 23 MATS WIKING (S).....	19
Anf. 24 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	20
Anf. 25 MATS WIKING (S).....	20
Anf. 26 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	21
Anf. 27 MATS WIKING (S).....	22
Anf. 28 Utbildnings- och integrationsminister SIMONA MOHAMSSON (L).....	23
Ajournering	23
Återupptaget sammanträde	23

§ 6 Frågestund	24	Prot. 2025/26:66
Anf. 29 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	24	29 januari
<i>Vinstförbud i skolan</i>	24	
Anf. 30 ADRIAN MAGNUSSON (S)	24	
Anf. 31 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	24	
Anf. 32 ADRIAN MAGNUSSON (S)	24	
Anf. 33 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	25	
<i>Vårdköerna och villkoren för sjukvårdspersonal</i>	25	
Anf. 34 CARITA BOULWÉN (SD)	25	
Anf. 35 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD).....	25	
Anf. 36 CARITA BOULWÉN (SD)	26	
Anf. 37 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD).....	26	
<i>Arbetsmiljön i vården</i>	26	
Anf. 38 KARIN RÅGSJÖ (V).....	26	
Anf. 39 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD).....	26	
Anf. 40 KARIN RÅGSJÖ (V).....	27	
Anf. 41 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD).....	27	
<i>Kvaliteten på tekniska utbildningar</i>	27	
Anf. 42 MADELEINE ATLAS (C).....	27	
Anf. 43 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	27	
Anf. 44 MADELEINE ATLAS (C).....	28	
Anf. 45 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	28	
<i>Utvisning av ungdomar</i>	28	
Anf. 46 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	28	
Anf. 47 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	28	
Anf. 48 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	29	
Anf. 49 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	29	
<i>Fritidskortet</i>	29	
Anf. 50 EMMA AHLSTRÖM KÖSTER (M).....	29	
Anf. 51 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD).....	29	
Anf. 52 EMMA AHLSTRÖM KÖSTER (M).....	30	
Anf. 53 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD).....	30	
<i>Kortare vårdköer</i>	30	
Anf. 54 CHRISTIAN CARLSSON (KD)	30	
Anf. 55 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD).....	30	
Anf. 56 CHRISTIAN CARLSSON (KD)	31	
Anf. 57 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD).....	31	
<i>Den akademiska friheten</i>	31	
Anf. 58 JOAR FORSSELL (L)	31	
Anf. 59 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	31	
Anf. 60 JOAR FORSSELL (L)	32	
Anf. 61 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister		
LOTTA EDHOLM (L).....	32	

<i>Vinster i skolan</i>	32
Anf. 62 AZRA MURANOVIC (S)	32
Anf. 63 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	32
Anf. 64 AZRA MURANOVIC (S)	33
Anf. 65 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	33
<i>Skärpta regler för internationella studenter</i>	33
Anf. 66 ROBERT STENKVIST (SD)	33
Anf. 67 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	33
Anf. 68 ROBERT STENKVIST (SD)	34
Anf. 69 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	34
<i>Kommuners vetorätt mot etablering av friskolor</i>	34
Anf. 70 ISABELL MIXTER (V)	34
Anf. 71 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	34
Anf. 72 ISABELL MIXTER (V)	34
Anf. 73 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	35
<i>Utvisningar och kompetensförsörjning</i>	35
Anf. 74 NIELS PAARUP-PETERSEN (C)	35
Anf. 75 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	35
Anf. 76 NIELS PAARUP-PETERSEN (C)	35
Anf. 77 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	35
<i>Medel till folkbildning och kultur</i>	36
Anf. 78 MATS BERGLUND (MP)	36
Anf. 79 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	36
Anf. 80 MATS BERGLUND (MP)	36
Anf. 81 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	36
<i>Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck</i>	37
Anf. 82 MERIT FROST LINDBERG (M).....	37
Anf. 83 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L)	37
Anf. 84 MERIT FROST LINDBERG (M).....	37
Anf. 85 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L).....	37
<i>Förbud mot heltäckande slöja</i>	38
Anf. 86 LILI ANDRÉ (KD).....	38
Anf. 87 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L).....	38
Anf. 88 LILI ANDRÉ (KD).....	38
Anf. 89 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L).....	38
<i>En nationell digital infrastruktur</i>	39
Anf. 90 DZENAN CISIJA (S)	39
Anf. 91 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	39
<i>Höjd vab-ersättning för pappor</i>	39
Anf. 92 SARA GILLE (SD).....	39

Anf. 93 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L)	40
<i>Barns trygghet på nätet</i>	40
Anf. 94 HELENA VILHELMSSON (C).....	40
Anf. 95 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L)	40
<i>Ungas psykiska ohälsa</i>	41
Anf. 96 JACOB RISBERG (MP).....	41
Anf. 97 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD).....	41
<i>AI-fusk och utbildning</i>	41
Anf. 98 JOHANNA RANTSI (M)	41
Anf. 99 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	42
<i>Vinstförbud i skolan</i>	42
Anf. 100 IDA EKEROTH CLAUSSON (S)	42
Anf. 101 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	42
Anf. 102 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	42
<i>Godkännande av sär läkemedel</i>	42
Anf. 103 CHRISTIAN LINDEFJÄRD (SD).....	42
Anf. 104 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD).....	43
<i>Tryggare villkor för svenska elitidrottare</i>	43
Anf. 105 ANNE-LI SJÖLUND (C).....	43
Anf. 106 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD).....	44
<i>Nationell strategi för sällsynta hälsotillstånd</i>	44
Anf. 107 NORIA MANOUCHI (M)	44
Anf. 108 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD).....	44
<i>Vinster i skolan</i>	44
Anf. 109 PEDER BJÖRK (S).....	44
Anf. 110 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	45
<i>Bältnosvaccination för alla äldre</i>	45
Anf. 111 KARIN SUNDIN (S)	45
Anf. 112 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD).....	45
<i>Stopp för vinster i skolan</i>	46
Anf. 113 JONATHAN SVENSSON (S)	46
Anf. 114 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	46
§ 7 Bordläggning	47
§ 8 Anmälan om interpellationer	47
§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar	47
§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor	48
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 15.19	49